

OBALA® *plus*

JULIJ 2026

številka 89

*Nick
Jurdana*

stran 4

MIHA HOČEVAR
stran 14

VLADIMIR JURČ
stran 34

DOPUSTNIŠKI TRENDI
stran 42

MI2
stran 38

stran 10

CAN
COSTIERA
COMUNITÀ AUTOGESTITA COSTIERA
DELLA NAZIONALITÀ ITALIANA

ČASOPIS IN PORTAL ZA SLOVENSKO ISTRO S POGLEDOM NA MORJE

Piran - Izola - Koper - Ankaran, vsak mesec brezplačno v naša gospodinjstva.

WWW.OBALAPLUS.SI

Sveže vsebine vsak dan na spletu

**TOMAŽ
PEROVIČ**

Včasih smo se ločevali na tiste, ki smo imeli raje Rolling Stonse, in tiste, ki so bili bolj naklonjeni Beatlesom. Razlikujemo se tudi po tem, ali radi beremo knjige ali pač ne. Eni radi gledamo televizijske nadaljevanke na vseh mogočih napravah in kanalih, drugi televizijske nadaljevanke ne pomenijo prav nič. Eni verujejo v boga, ki jim daje odgovore na vsa mogoča, tudi najbolj zapletena vprašanja, drugi jih iščemo sami, brez pomoči boga in cerkve. Eni še vedno jemo meso, drugi so vegetarijanci ali vegani. Eni imamo radi dobra vina in alkoholne pijače, drugi zdržijo brez alkohola tudi na najbolj dolgočasnih zabavah. Eni v avtomobilih uporabljamo vse mogoče pripomočke za varno vožnjo, drugim pa so prestave in aktivna vožnja nekaj, brez česar ne gre. Eni imamo celo radi golf in menimo, da je to šport, drugi prisegajo na kolesarjenje, nogomet ali košarko. In eni volijo SDS, drugi levico.

Toda samo v slovensko politiko se vrača koncept sovraštva, kot je pred časom opozoril tudi Lojze Peterle. Ob odnosu do politike, ki spodbuja sovraštvo, in ob politikah, pri katerih je pomembno, kdo kaj predlaga, ne pa kaj predlaga, bo naša država še naprej cepetala na mestu. Tu in tam bo naredila korak naprej, potem pa spet dva nazaj.

Za nadaljevanje te žalostne zgodbe pa preberite kolumno Leona Magdalena.

NA MESTU POGORIŠČA NOVA AGRARIA

Novi objekt bo obsegal 2.771 m² bruto tlorisne površine. V pritličju bo trgovski del objekta z živilskim in agro programom ter manjšim gostinskim lokalom kot spremljevalno ponudbo. V nadstropju bodo delno poslovni prostori v sklopu trgovskega dela, ostali poslovni prostori pa bodo namenjeni oddajanju. »Pridobitev gradbenega dovoljenja predstavlja pomemben korak v projektu novega objekta v Luciji. Veseli nas, da lahko nadaljujemo aktivnosti in pripravo naslednjih faz projekta, ki bo pomembno prispeval k nadaljnjemu razvoju Agrarie na tej lokaciji,« je povedal direktor Agrarie Koper, Neo Štemberger.

IZ TRSTA V PIRAN PO MORJU

Slovenska Istra je odslej še bolj povezana z italijanskim zaledjem. V Trstu so predstavili novo pomorsko povezavo družbe Liberty Lines, ki bo povezovala Trst, Piran, Poreč in Rovinj ter potnikom ponudila alternativno možnost potovanja po severnem Jadranu. Nova pomorska linija bo iz Trsta odhajala ob 8.30, v Piran pa bo priplula ob 9.10. Pot bo nato nadaljevala proti Poreču, kamor bo prispela ob 10.35, in naprej do Rovinja, kjer je prihod predviden ob 11.10. Povratna vožnja iz Pirana proti Trstu je predvidena ob 19.40, prihod v Trst pa ob 20.20. Cena enosmerne vozovnice znaša 9,50 evra, medtem ko je povratna vozovnica na voljo za 7,50 evra na posamezno smer oziroma 15 evrov za potovanje v obe smeri.

Časopis in spletni portal OBALaplus® sta vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod zaporedno številko 2216. ISSN 2670-4609. Izdajatelj MBM MEDIA d.o.o., Portorož. Distribucija preko Pošte Slovenije v gospodinjstva občin Ankanan, Koper, Izola in Piran.

Število izvodov 27.200. Uredništvo: Pristaniška 14, 6000 Koper, uredništvo@obalaplus.si. Oglaševanje: marketing@obalaplus.si.

Odgovorni urednik Mauro Belac, mauro.belac@obalaplus.si. Urednik Tomaž Perovič, tomaz.perovic@obalaplus.si.

Člani uredništva: Boris Šuligoj, Bojana Leskovar, Nataša Benčič, Dorjan Marušič, Manca Hribovšek, Sašo Mejak, Katja Pegan, Eva Branc, Andreja Comino, Nataša Čepar, Milica Golijanin, Andreja Čmaj Fakin, Nataša Fajon in Petra Mežnarc.

Oblikovanje Emigma d.o.o. Prelom tiskane izdaje Tedy Grbec, GT-design d.o.o. Urejanje spletnega portala Elvis Dobrilovič.

Stališča avtorjev prispevkov ne izražajo nujno stališč uredništva. Za točnost podatkov v podpisanih vsebinah odgovarjajo avtorji oz. naročniki objav. Avtor nepodpisanih vsebin je uredništvo. Promocijska sporočila in naročene objave so ločena od uredniških vsebin in označena z oznako

Datum izida 24. junij 2026.

Strani s podnaslovom OBALaplus AKTUALNO sofinancira Ministrstvo za kulturo RS.

BREZ POLICIJE NA MEJNIH PREHODIH

Slovenska policija se je umaknila z začasno vzpostavljenih nadzornih točk na meji s Hrvaško in Madžarsko, kar pomeni postopno vrnitev k bolj odprtemu schengenskem režimu. Sprememba ima neposreden vpliv tudi na slovensko Istro ter širše območje Primorske, kjer so prometni, logistični in varnostni tokovi. Kot je pojasnil vršilec dolžnosti generalnega direktorja policije Danijel Lorbek, se bodo policijske enote z mejnih prehodov umaknile v matične enote, odstranila se bo začasna prometna signalizacija, nadzor pa se bo presmeril v notranjost države.

ROVINJ OSTAJA NAJDRAŽJI

Ko gre za absolutne cene, vrh lestvice zaseda ACI Marina Rovinj. Za privez plovila, dolgega do devet metrov, je treba odšteti 204 evre, medtem ko nočitev za plovilo, daljše od 16 metrov, stane kar 292 evrov. Povprečna cena tranzitnega priveza znaša 227,50 evra. Sledita Marina Brijuni s povprečno ceno 220 evrov in ACI Marina Split, kjer povprečna cena dosega 175,50 evra. Slovenci pa imamo razlog za zadovoljstvo. Med desetimi najugodnejšimi marinami na Jadranu sta se znašli kar dve slovenski. Koprška marina oziroma privezi v mestnem pristanišču zasedajo osmo mesto, Marina Izola pa deveto.

DIRKA ZA ŽIVLJENJE

Srčnost, predanost in iskrena želja pomagati so vrline, ki jih ni mogoče skriti. Ob pogovoru z Nickom Jurdano, enim od štirih koprskih motoristov reševalcev, postanejo vidne že v prvih besedah. Skupaj s sodelavci v vseh štirih obalnih občinah vsak dan hiti na pomoč ljudem, pri katerih življenje pogosto visi na nitki. Ko zazvoni telefon in se začne bitka s časom, sede na motor in se odpelje naproti neznanemu. Vsaka intervencija je drugačna, vsaka minuta dragocena, cilj pa ostaja vedno enak: rešiti življenje.

Ozke mestne ulice, poletna gneča, dolge kolone turistov, plaže, stopnišča in težko dostopne lokacije so del vsakdana motoristov reševalcev. Ko zazvoni telefon, ni časa za oklevanje. Začne se tiha, a neizprosna bitka s časom, v kateri šteje vsaka sekunda.

»Ko si na motorju, razmišljaš predvsem o tem, kako boš čim prej prišel do človeka, ki te potrebuje. Hkrati pa moraš ves čas skrbeti, da boš varno prišel od točke A do točke B. Če ne prideš do poškodovanca ali bolnika, mu ne moreš pomagati,« pojasnjuje. Vsakodnevno se podaja na najnujnejše intervencije. A njegova ljubezen do dela v zdravstvu se ni začela na motorju, v reševalnem vozilu ali na urgenci. Rodila se je že v otroštvu, ko je z občudovanjem opazoval ljudi,

ki priskočijo na pomoč prav takrat, ko jih nekdo najbolj potrebuje.

DEČEK, KI JE ŽELEL SLEDITI REŠILCU

Pri dvanajstih letih ga je mama peljala na trening malega nogometa. Med vključevanjem na hitro cesto ju je prehitel rešilec z modrimi lučmi in glasno sireno.

»Spomnim se, da sem mami rekel: »Hitro, peljiva se za njim.«

Seveda mi je odgovorila, da tega ne smeva in da je prehitel za naju. Bil sem razočaran, a takrat sem se odločil, da bi nekoč rad delal prav to.«

V bližini njihove hiše je bila prometna cesta, na kateri je pogosto prihajalo do nesreč. Kadar so se zaslišale sirene, je mladi Nick sedel na kolo in se odpeljal proti kraju dogodka. Ne zato, da bi opazoval posledice nesreče. Opazoval je ljudi, ki so pomagali. »Vedno sem občudoval reševalce. Zanimalo me je, kako v tako težkih situacijah pomagajo ljudem. Od nekdaj sem imel v sebi željo, da bi bil tudi sam nekdo, ki pomaga drugim.« Ta želja ga je spremljala skozi odraščanje. Po končani srednji zdravstveni šoli je študij nadaljeval na Fakulteti za vede o zdravju, kjer je diplomiral. Danes poudarja, da je izobrazba šele začetek.

Pot do motorista reševalca je dolga in zahtevna. Preden se je lahko usedel na reševalni motor, je moral pridobiti leta izkušenj na terenu.

»Intervencije si moraš prislužiti. Začneš s prevozi pacientov in postopoma napreduješ. Da lahko voziš takšen motor, moraš imeti kup izkušenj v nujni medicinski pomoči, vozniško dovoljenje A kategorije in predvsem pravo miselnost. To ni dirka. To je odgovornost. Cesta ne odpušča. Če imaš izpit za motor, še ne pomeni, da ga znaš voziti v nujni vožnji. Pomembno je, da znaš ostati miren in sprejemati pravilne ter hitre odločitve tudi takrat, ko so okoli

tebe kaos, pritisk in strah.«

Ko motorist reševalec prispe na kraj dogodka, je pogosto prvi in edini reševalec ob bolniku ali poškodovancu.

»Velikokrat si sam. Sam moraš oceniti stanje, sprejeti prve odločitve in začeti pomagati. Takrat ni veliko časa za razmišljanje.« Prav zato so zanj neprecenljive izkušnje starejših sodelavcev Andreja Kandidate, Gregorja Starčiča in Tomija Boškina, ki so ga skozi leta učili in mu predajali znanje.

»Veliko sem se naučil od njih. Pomembno je, da si med seboj pomagamo in da znanje prenašamo naprej na mlajše generacije. Tako rastejo dobri reševalci.«

Danes je tudi sam eden tistih, ki svoje znanje in izkušnje predaja naprej. A kljub številnim intervencijam, zahtevnim trenutkom in kilometrom, prevoženim v nujni vožnji, ga še vedno vodi ista misel kot nekoč, ko je kot deček ob prometni cesti z občudovanjem opazoval reševalce: pomagati človeku takrat, ko pomoč najbolj potrebuje.

ZGODBE S TERENA

»Ko pridem v službo, skušam čustva pustiti v omari. Če želiš človeku pomagati, moraš ostati zbran. Na terenu ni prostora za paniko,« pripoveduje Nick.

Njegov delovnik sestavljajo zgodbe, ki bi marsikoga zaznamovale za vse življenje. Hude prometne nesreče, srčni zastoji, delovne nesreče, utopitve, življenjsko nevarne alergijske reakcije in nujna stanja otrok so dogodki, s katerimi se srečuje skoraj vsakodnevno. Motoristi reševalci v Kopru pokrivajo vse štiri občine slovenske Istre in na teren odhajajo predvsem takrat, ko šteje vsaka minuta, lokacija bolnika pa je težje dostopna in oddaljena. Njihova prednost je hitrost in dostopnost. Med aprilom in novembrom lani so opravili kar 220 intervencij, letno pa jih z motorji opravijo okoli 400.

»Ko zazvoni telefon, pogosto ne veš natančno, kaj te čaka. Včasih dobiš zelo malo informacij in šele na kraju ugotoviš, kako resna je situacija. Takrat moraš biti pripravljen na vse.«

Njihov povprečni odzivni čas znaša sedem minut in pol. Do človeka, ki ne diha. Do poškodovanega otroka. Do nekoga, katerega življenje je pod vprašajem. Prav zato so motorji v obalnem prostoru tako pomembni.

»Poleti posredujemo na plažah, pri utopljenicah, v ozkih ulicah starega mestnega jedra, po stopnicah, v trgovskih centrih. Motor nam omogoča, da pridemo skoraj do vrat. Velikokrat precej hitreje kot reševalno

vozilo.« Toda pot do pacienta je pogosto zahtevnejša, kot si ljudje predstavljajo. »Velikokrat nas vozniki in pešci sploh ne opazijo. Zaradi hitrosti, gneče ali nepazljivosti. Zato moraš ves čas razmišljati nekaj korakov naprej.«

OBJEM, KI GA NE POZABIŠ

Čeprav se v letih dela nabere nešteto intervencij, se nekatere zgodbe človeku za vedno vtisnejo v spomin. Ena takšnih je intervencija v Piranu, kjer je pomoč potreboval mlad sladkorni bolnik v hudem nezavestnem stanju. Dispečerski center mu je posredoval klic, Nick pa je začel svojo ustaljeno rutino. Hitro je pripravil opremo, preveril podatke in se odpravil na pot. Navigacija je kazala skoraj pol ure vožnje. »Vedel sem, da nimam toliko časa.«

Poletna sezona je bila skoraj na vrhuncu. Ceste so bile polne vozil, Piran preplavljen s turisti. Med vožnjo motoristi reševalci navigacije skoraj ne spremljajo, saj je zaradi hitrosti in gostega prometa to preveč nevarno. Zato jih na ključnih točkah usmerja dispečer.

Ko je prispel v mesto, ga je v bližini lokacije pričakalo dekle. »Stekla je pred menoj in mi kazala pot med ozkimi ulicami povsem do vrat hiše.« Fant je bil hudo nezavesten. Nick je z motorja vzel opremo, ocenil stanje in začel z oskrbo. Ves čas je bil v stiku

ŽIVA
PAPEŽ

z zdravnikom, ki je spremljal intervencijo in odobral nadaljnje postopke zdravljenja.

Minuta za minuto. Korak za korakom. Potem pa se je zgodilo tisto, zaradi česar se reševalci vedno znova vračajo na teren. Fant je odprl oči. »Ko se je začel zavedati, kaj se dogaja, me je pogledal in me hotel objeti.« Nick se z iskrico v očeh spominja trenutka hvaležnosti fanta, ki mu je rešil življenje.

»Takšna zahvala pomeni več kot katerokoli plačilo. To je tisto, kar ostane. Rešeno življenje.«

Prav zaradi takšnih trenutkov se vedno znova usede na motor in odpelje na novo intervencijo. Ne zaradi adrenalina. Ne zaradi hitrosti. Zaradi ljudi.

Preberi še več novic na www.OBALApplus.si

Prireditve v slovenski Istri - preveri tukaj:

Za črnim usnjem in glasnimi motorji se skriva toplo dobrodelno srce

KO GOVORIMO O MOTORISTIH, SI POGOSTO PREDSTAVLJAMO GLASNE MOTORJE, DOLGE VOŽNJE IN SVOBODO NA CESTI. ČLANI MOTO KLUBA KONDOR PA ŽE DVE DESETLETJI DOKAZUJEJO, DA JE MOTORIZEM LAHKO TUDI PRILOŽNOST ZA POVEZOVANJE LJUDI IN POMOČ TISTIM, KI JO POTREBUJEJO.

njegovi izvedbi sodelujejo policisti, reševalci, gasilci, redarji in inštruktorji vožnje, ki obiskovalce opozarjajo na pasti, s katerimi se motoristi srečujejo po zimskem premoru. Udeleženci lahko preizkusijo svoje znanje cestnoprometnih predpisov, sodelujejo v nagradnih igrah in se nato v organizirani vožnji odpravijo do klubskih prostorov, kjer se dan nadaljuje v sproščenem vzdušju ob druženju in pogostitvi.

Kot pojasnjuje predsednik in eden od ustanoviteljev Moto kluba Kondor **Stipe Vincek**, ima klub danes 52 članov. Čeprav je uradno registriran 15 let, njegovi začetki segajo še pet let dlje v preteklost, ko se je skupina prijateljev začela redno družiti in skupaj odkrivati motoristični svet. Danes so Kondorji prepoznavni tudi zunaj slovenskih meja, saj sodelujejo z motorističnimi klubi po Sloveniji in v tujini.

DVAJSET LET OPOZARJAJO NA VARNOST MOTORISTOV

Ko se zimski mraz umakne toplejšim dnevom in se motorji po mesecih mirovanja znova vrnejo na ceste, člani Moto kluba Kondor tradicionalno naznanijo začetek nove motoristične sezone. Aprila so že dvajsetič pripravili tradicionalni dogodek »Uvod v moto sezono«, ki na parkirišče nakupovalnega središča Planet Koper vsako leto privabi številne motoriste in obiskovalce. Tokrat se jih je zbralo približno 300. Dogodek ni namenjen zgolj druženju ljubiteljev motorjev, temveč predvsem ozaveščanju o varni vožnji. Pri

31.491 evrov. Zbrana sredstva so namenili dvema družinama, ki sta v poplavih utrpeli veliko škodo.

AKCIJA ZA KRISA, KI JE POVEZALA CELOTNO SLOVENIJO

Med najbolj odmevnimi zgodbami ostaja akcija za dečka Krisa, ki je potreboval drago gensko zdravljenje. Kot se spominja Vincek, se je vse začelo spontano, ko so od njegovih starih staršev izvedeli za njegovo zgodbo. V zelo kratkem času so organizirali sestanek, k sodelovanju povabili medije in številne podpornike, akcija pa je kmalu prerasla v vseslovensko dobrodelno gibanje. Pridružili so se številni posamezniki iz sveta športa, kulture in medijev, ki so pomagali širiti sporočilo. Danes Krisova zgodba ostaja dokaz, kaj lahko dosežejo ljudje, ko stopijo skupaj.

SRCE, KI BIJE POD MOTORISTIČNIM TELOVNIKOM

Moto klub Kondor danes vodi petčlanski odbor, v katerem ima vsak član svoje zadolžitve, od organizacije potovanj do skrbi za varnost. Njihov letni program je poln dogodkov, a največji pečat puščajo prav spontane akcije, s katerimi pomagajo drugim. Prav zato MK Kondor ni le klub ljubiteljev motorjev, temveč skupina ljudi, ki že vrsto let dokazujejo, da se za črnim usnjem in glasnimi motorji skriva veliko srce.

Živa Papež

KRVODAJALSTVO IN POMOČ PO POPLAVAH

Poleg motorističnih dejavnosti pomemben del njihovega delovanja predstavljajo tudi dobrodelne akcije. Med njimi posebej izstopa krvodajalstvo, saj se člani že vrsto let redno udeležujejo krvodajalskih akcij. Prihodnje leto bodo izvedli že jubilejno 50. skupinsko krvodajalsko akcijo, k sodelovanju pa vedno povabijo tudi prijatelje, sorodnike in podpornike kluba. Njihova pripravljenost pomagati se je pokazala tudi po katastrofalnih poplavih na Koroškem leta 2023. Le nekaj dni po ujmi so v Vanganelu pripravili dobrodelni rock maraton, na katerem so v 14 urah zbrali

Preberi še več novic na www.OBALApplus.si

Kdor ne ve, ali naj kandidira, naj raje ne

BORIS ŠULIGOJ

Aleš Bržan in Andrej Korenika še čakata na resnega izzivalca – v Izoli vse kaže na dvoboj med jadralcem in avtomobilskim dirkačem – še zmeraj bodo vozili volivce z »autobusi«

Kdor še ni odločen, ali naj kandidira za župana, ima le še malo časa za odločitev, ali pa naj raje ne kandidira. Julij in avgust bosta namreč minila, kot bi trenil. Odločenost in odločnost sta med pomembnejšimi in predvsem nujnimi odlikami vsakega župana. Kdor name-rava cincati do septembra, naj se vpraša, ali misli resno. Po naših približnih podatkih je resnih kandidatov za župa-

ne malo: v Kopru ostaja najresnejši kandidat sedanji župan Aleš Bržan, v Izoli se bosta pomerila prekaljeni Boris Popovič in vztrajnejši ter mlajši športnik Vasilij Žbogar, v Piranu ima za zdaj največ možnosti Andrej Korenika, v Ankaranu pa po vsej verjetnosti Aleksander Pahor. Zdi se, da bo najbolj vroče v izolski občini, kjer se najbolj iskri, saj je sedanji župan Milan Bogatič napovedal, da ne bo več kandidiral. Zato pa bo svoje možnosti v Izoli preizkusil nekdanji štirikratni župan Mestne občine Koper Boris Popovič, ki mu je javnomnenjska anketa Obale Plus, naročena pri Mediani, pred meseci pokazala daleč največ možnosti za izvolitev.

»Res bom kandidiral za župana v Izoli. To bo postalo v kratkem tudi uradno, saj bom odstopil s funkcije mestnega svetnika v občini Koper. Zgodilo se bo po skoraj 24 letih mojega političnega dela v Kopru in tedaj ne bo več dilem o tem, kje bom kandidiral in zakaj,« nam je odgovoril podjetnik Boris Popovič, ki je zadnjih osem let mestni svetnik v Kopru. Boris Popovič (pa tudi drugi kandidati) bo imel v izolski občini več možnosti zaradi številnih očitkov, da je bilo v zadnjem mandatu narejenega premalo, še posebej

Prireditve v slovenski Istri - preveri tukaj:

v primerjavi z ostalimi tremi sosednjimi občinami. Popovičeva odločitev, da prevzame krmilo v Izoli, je pogumna, saj se marsikdo sprašuje, kako bodo kandidata iz sosednje občine sprejeli precej lokalpatriotsko nastrojeni izolski volivci.

Zato bi lahko bil v prednosti Popovičev resni protikandidat (edini zdaj znan), slovenski jadralec in olimpijec Vasilij Žbogar z Listo Vasilija Žbogarja, ki že poldrugo leto opravlja funkcijo podžupana v Izoli. V občinski svet je bil izvoljen že pred osmimi leti. Pred štirimi leti je kandidiral za župana, oktobra 2024 je postal poklicni podžupan, lani pa se je poklicnemu statusu podžupana odpovedal. Uradno še zmeraj ni postal kandidat, priznava pa, da se na politično delo v občini intenzivno pripravlja s svojimi sodelavci in podporniki. Žbogar bi bil resen Popovičev protikandidat v drugem krogu, v katerem bi seveda pobral vse glasove proti Popoviču. Govorice, da naj bi kot županski kandidat nastopil tudi izolski podjetnik Andrej Jereb, se niso izkazale za resnične.

KOPER PRIČAKUJE VSAJ DUCAT KANDIDATOV

Sedanji koprski župan Aleš Bržan potrjuje, da obstaja zelo velika (95-odstotna) verjetnost, da bo tretjič kandidiral na svoji Listi Aleša Bržana, vendar tudi pri njem odločitev še ni dokončna. Bržan pravi, da ima še veliko odprtih nalog. To je najbolj konkretno dokazal nedavno z javno tribuno o razvojnih usmeritvah občine Koper do leta 2050.

Bržan poudarja, da že danes v Kopru živijo ljudje, ki bodo leta 2050 vodili, gradili in razvijali občino, zato je treba odgovornost za njen razvoj prevzemati že danes. S tem je nakazal pripravljenost na dolgoročno vodenje občine. Bržanova lista ima v občinskem svetu osem članov, Popovičeva stranka Koper je naš pa jih ima 11. Vse več virov v Kopru zatrjuje, da bi kandidat za stranko Koper je naš lahko postal Nik Popovič, sin Borisa Popoviča, ki že drugi mandat opravlja funkcijo mestnega svetnika in si je nabral nekaj političnih izkušenj.

Zelo verjetno bo v Kopru kandidirala tudi podžupanja Mateja Hrvatini Kozlovič iz Gibanja Svoboda. Ob tem je poudarila, da mora stranka na državni ravni še izpeljati vse postopke potrjevanja kandidatov in da je zdaj pomembnejša vsebina oziroma program, ki ga pripravljajo.

V veliki zadregi so se znašli koprski člani Socialnih demokratov. Še sredi maja je bilo vodstvo prepričano, da bodo za kandidatko predlagali Jasno Softić, nekdanjo koprsko podžupanja in desno roko župana Bržana. Prav v dneh, ko so Socialni demokrati napovedali resnost takšne kandidature, pa je Jasna Softić izstopila iz stranke. Minuli teden je ustanovila stranko Rumeni in modri ter zbrala 200 podpisov podpore. Po njenih besedah je med člani nekaj obrtnikov in športnikov, predvsem pa gre za ljudi, ki doslej niso bili politično aktivni. Socialni demokrati za zdaj še nimajo kandidata, so se pa v koprski SD na zadnjem zboru članstva zgodili tektonski premiki.

V Kopru bo tudi na tokratnih županskih volitvah nastopilo veliko število kandidatov, po nekaterih ocenah vsaj 12. Med njimi bo z veliko verjetnostjo tudi Jure Colja (SDS), ki v stranki še ni dokončno potrjen, vendar je na volitvah v državni zbor v prvem koprskem volilnem okraju prejel skoraj petino glasov koprskih volivcev.

»Seznam kandidatov bomo potrdili in objavili v naši stranki šele v začetku septembra,« nam je pred dnevi povedal Jure Colja.

Zelo verjetno bo za Levico kandidiral Alan Medveš. Precej verjetno bo za župana kandidiral tudi Zmago Jelinčič (SNS), ki je že leta koprski občan. Za stranko Pirati bo kandidiral Matej Sukič, za Resni.co pa kandidata še ni. Valter Krmac, kandidat Resni.ce za poslanca, ki je na državnoborskih volitvah v Kopru dosegel tretji rezultat, nam je povedal, da ni zadovoljen s smerjo, v katero so se po volitvah obrnile politične poti, in da na tak način ni mogoče pričakovati uspešnega delovanja niti v občini.

Med novimi strankami je tudi Zavedno Koper, katere predsednik je dirigent Patrik Greblo, podpredsednika pa Rado Pišot (ZRS Koper) in Katja Pegan (Gledališče Koper). Stranka še nima kandidata za župana. Patrik Greblo je povedal, da ni nujno, da ga bodo tudi našli, in da bodo v tem primeru podprli koga iz druge stranke. Predvsem pa želijo s svojim pojavom v občinski politiki dvigniti standard političnega delovanja.

V PIRANU ŠE ZMERAJ PREVLAĐUJE KORENIKA

V piranski občini se zdi, da je vse odločeno, saj sedanji župan, ki že eno leto napoveduje nadaljevanje manda-

ta, ne vidi resnega protikandidata. Prepričan je, da je s sodelavci opravil veliko večje delo kot vrsta njegovih predhodnikov. Javnomnenjska raziskava Mediane za Obalo Plus je pred petimi meseci pokazala, da ima Korenika veliko prednost pred drugimi možnimi kandidati, kljub temu da ima v občini precej ljudi pomisleke glede njegovega načina vodenja občine.

V zadnjih mesecih skuša z vrsto dosežkov na komunalnem in infrastrukturnem področju dokazati, da je naredil približno toliko, kot je v svojem času pred 16 leti naredil Tomaž Gantar. Med možnimi protikandidati Andreju Koreniku omenjajo Roberta Smrekarja iz Logarjeve stranke Demokrati in Kleo Jeretič iz SDS, sicer hčerko Sebastjana Jeretiča, direktorja Urada vlade za komuniciranje. Največ pomislekov proti Koreniku leti na račun še vedno nesprejetega občinskega prostorskega načrta, neuresničene stanovanjske politike in vrste dvomljivih prostorskih odločitev, pri katerih sodeluje Janšev odvetnik in sedanji notranji minister Franci Matoz. Toda Korenikovi sodelavci vidijo prav povezavo z Matozom kot eno od prednosti, saj računajo, da bo Korenika s takšno povezavo lažje uresničeval zastavljene načrte v novem mandatu. Poleg tega so kadri, zbrani okoli Andreja Korenike, tudi sicer politično povezani s kadri iz sedanjih vlade, tako iz Urada vlade za komuniciranje kot iz drugih delov državne uprave.

Koreniki močno nasprotujeta Boris Popovič in portoroški podjetnik Vejsil Hot, ki je bil pred dnevi izvoljen za pod-

predsednika SD v Kopru. Popovič in Hot sta postala politična zaveznika ter očitno pozabila na stare zamere in sodne spore. Boris Popovič je pred državnoborskimi volitvami podprl Meiro Hot zaradi njene uspešnega dela v državnem zboru. Po njegovem mnenju gre za zaslug za ukinitve vinjet na obalni hitri cesti prav njej, česar drugim politikom dolga leta ni uspelo doseči. Hot in Popovič bosta očitno nastopila skupaj proti Koreniku. To pomeni, da bodo jesenske volitve tudi v Piranu bolj živahne, kot je doslej pričakoval Andrej Korenika.

ANKARAN ČAKA NOVEGA ŽUPANA

V Ankaranu je Gregor Strmčnik napovedal, da ne bo več kandidiral za župana. Kandidature pa ne izključuje Aleksander Pahor z liste Vsi smo Ankarani, ki je v prvem mandatu pomagal na oblast Alešu Bržanu v Kopru. Zdaj bi lahko bil eden najresnejših kandidatov za prevzem vodenja občine.

ŠE ZMERAJ Z AVTOBUSI NA VOLIŠČA

Kaj za lokalne volitve pomeni odvzem volilne pravice za tiste, ki v Sloveniji živijo in delajo več kot pet let, nimajo pa državljanstva? V štirih obalnih občinah živi več kot pet let najmanj 6500 tujcev brez državljanstva. Vseh tujcev brez državljanstva pa je vsaj dvakrat toliko. Zakon o lokalnih volitvah je tako volilno pravico na lokalnih volitvah odvzel najmanj 6500 tujcem. Dva župana, Andrej Korenika in Aleš Bržan, imata ob takšni ureditvi pomisleke. Eden od vidnih politikov iz štirih občin pa nam je dejal, da bo imela takšna ureditev kljub pomislekom vsaj eno dobro plat: posamezniki bodo zdaj na volišča organizirano (»z avtobusi ali kombiji«) vozili bistveno manj sicer politično neaktivnih prebivalcev Slovenije. To drži le deloma. Res je, da so posamezniki – predvsem »gazde« določenih podjetij in predstavniki nekaterih verskih ali narodnostnih skupnosti – organizirano vozili skupine volivcev v podporo določenim

kandidatom. Res pa je tudi, da bodo še naprej vozili takšne volivce, ki imajo državljanstvo, a zaradi politične nezainteresiranosti na volišča ne bi prišli, če jih eden od volilnih »krojačev« ne bi izkoristil za pomoč kandidatu, ki bi mu bil po izvolitvi na takšen ali drugačen način dolžan. Oblast je očitno tako sladka in donosna, da je vsak takšen (tudi sporen) napor vreden truda. Če povzamemo: velikih in tektonskih premikov v vodenju štirih istrskih občin v naslednjem mandatu ni pričakovati. Razen če se tik pred zdajci ne bodo pojavili novi, doslej skriti veliki aduti. Vsi resni kandidati pa vedo, da noben ne bo kos zahtevnim nalogam, če ob sebi ne bo imel dovolj velike in izkušene ekipe, ki bo sposobna spremembe tudi izpeljati.

Preberi še več novic na www.OBALApus.si

Zgodbe v slovenski Istri - preveri tukaj:

CNI - NOTIZIE DI GIUGNO LE ATTIVITA' DEL DEPUTATO FELICE ZIZA

€

CONTATTI TRA FELICE ZIZA E TONE KAJZER

Prime iniziative del deputato della CNI al Parlamento sloveno, Felice Ziza con i nuovi ministri del governo. Nei giorni scorsi

ha preso contatto con il Ministro degli esteri, Tone Kajzer, dopo che la Slovenia ha abolito i controlli ai confini con Italia e

Ungheria, ripristinando il regime di libero transito previsto dal trattato di Schengen. Ha pregato il capo diplomazia di sollecitare, nel corso del loro prossimo incontro, il Ministro degli esteri italiano, Antonio Tajani a riconsiderare i posti di blocco al confine italo-sloveno, prorogati dal governo di Roma per i prossimi sei mesi. Il parlamentare della CNI ha posto in rilievo quanto sia importante per la Comunità nazionale italiana, ma anche per tutto il territorio a cavallo della frontiera, avere libero passaggio, facendo parte da anni della comune casa europea. I posti di blocco di poliziotti e militari subito dopo le linee di demarcazione, come ad esempio a Rabuiese, nonostante di tenti di non ostacolare la viabilità, rappresentano sempre un intoppo o potenziale tale, indesiderato anche in vista dell'alta stagione turistica. "Siamo tutti convinti che le verifiche ai valichi di confine non servano ad arginare l'afflusso di clandestini, mentre la nostra gente- lavoratori transfrontalieri in primis- hanno bisogno di collegamenti rapidi e liberi con le regioni contermini dove risiedono o lavorano. Al Ministro Kajzer è stato chiesto cortesemente di insistere su questo punto, vista la sua importanza per la CNI e la regione tutta" ha rilevato il deputato Ziza.

IN DIRITTURA D'ARRIVO L'ACCORDO DI COLLABORAZIONE DEL DEPUTATO ZIZA CON IL GOVERNO

Dovrebbe venir firmata a giorni l'intesa per la collaborazione con il nuovo governo. I deputati Felice Ziza per la Comunità nazionale italiana e Ferenc Horvath, per quella ungherese, hanno stilato la bozza definitiva del documento che dovrebbe venir siglato entro la prima decade di luglio con il premier, Janez Janša. L'accordo

sarà ancora oggetto delle ultime verifiche prima della firma ufficiale e pertanto i suoi contenuti saranno resi noti in seguito. Rappresenterà, come accade ad ogni inizio legislatura, una base per stabilire temi e modalità del sostegno che le due minoranze possono offrire all'esecutivo. Importante in queste relazioni anche il

ruolo di Vinko Gorenak, Segretario di stato per i rapporti tra governo e Camera di stato, fresco di nomina, ma che già in passato aveva ricoperto, con reciproca soddisfazione, il ruolo di ponte tra il Consiglio dei Ministri ed i rappresentanti delle Comunità nazionali autoctone.

CAN COSTIERA- RAPPORTI CON IL MONDO ACCADEMICO ITALIANO

Ripetendo le felici esperienze di qualche anno fa con le Università italiane, la CAN Costiera ha allacciato stretti rapporti di collaborazione con l'Abruzzo. Differenze e similitudini della regione italiana e della fascia costiera nel campo del turismo sostenibile e della tutela della natura, sono stati i temi centrali affrontati nell'ambito del progetto ERASMUS per l'Università di Teramo da Fabiola Caruso, in collaborazione appunto con la CAN Costiera. Il lavoro svolto è stato presentato presso la sede di quest'ultima istituzione. Durante il soggiorno nella nostra zona, appoggiandosi alla Facoltà Turistica di Portorose, la ricercatrice ha avuto modo di conoscere da vicino il funzionamento dei parchi naturali di Sicciole, Strugnano, Val Stagnon e Punta Grossa. Ha posto al centro della sua attenzione proprio la natura, le sue influenze sul territorio e le prospettive

che offre al turismo, richiedendo, però, in cambio rispetto ed evitando concentrazioni esagerate di ospiti. La Caruso ha tratto spunto anche dai numerosi contatti che lo sono stati permessi nel capodistriano con esperti e semplici cittadini, che vivono delle varie attività sul territorio. Ha ringraziato la CAN Costiera, le direzioni dei Parchi naturali e gli interlocutori istriani per l'enorme quantità di dati che le hanno messo a

disposizione e che la terranno impegnata nei prossimi mesi di studio. Si concentrerà anche sulle tradizioni regionali, sulla gastronomia e sulla storia o altri elementi che possono avere un interesse in campo turistico. Dall'intervento in collegamento video con la docente Francesca Vaccarelli dell'ateneo di Teramo e dai discorsi pronunciati dal presidente della CAN Costiera, Alberto Scheriani e dal suo segretario, Andrea Bartole, sono emersi i rapporti di collaborazione già esistenti in passato con la regione Abruzzo, in particolare quello siglato nel 2019 da Strugnano con il Parco naturale di Torre del Cerrano. Da ambedue le parti è stata espressa soddisfazione per i contatti instaurati, auspicando che in futuro vi possano essere altri ricercatori abruzzesi che soggiornano in Istria, occupandosi di tradizioni e attività condivise.

LA CAN COSTIERA PRESENTA IL LIBRO DEDICATO A DON BONIFACIO: UN MOMENTO DI MEMORIA E RIFLESSIONE

Un'occasione di cultura, memoria e condivisione ha caratterizzato la presentazione del volume dedicato a Don Bonifacio, figura di grande rilievo spirituale e umano per la comunità istriana. L'iniziativa, promossa dalla CAN Costiera, ha richiamato un pubblico numeroso e partecipe, desideroso di approfondire la conoscenza di un sacerdote che ha lasciato un segno profondo nella storia del territorio. Nel corso dell'incontro sono stati ripercorsi i momenti salienti della vita di Don Bonifacio, evidenziandone l'impegno pastorale, la testimonianza di fede e il forte legame con la popolazione locale. Attraverso gli interventi dei relatori e il racconto contenuto nel libro, è emerso il profilo di un uomo capace di incarnare valori di dialogo, dedizione e coraggio in un periodo storico

complesso. La presentazione si è trasformata anche in un momento di riflessione sul significato della memoria storica e sull'importanza di tramandare alle nuove generazioni esempi di integrità morale e servizio alla comunità. Il volume offre infatti non solo una ricostruzione biografica, ma anche uno spunto per comprendere il contesto sociale e religioso in cui Don Bonifacio operò. La CAN Costiera, attraverso questa iniziativa, conferma il proprio impegno nella valorizzazione del patrimonio culturale e storico del territorio, promuovendo eventi che favoriscono il dialogo e la conoscenza delle figure che hanno contribuito a costruire l'identità della comunità. L'incontro si è concluso con un vivace dibattito tra il pubblico e i relatori, segno dell'interesse ancora vivo verso la figura

di Don Bonifacio e del desiderio di mantenere viva la sua eredità spirituale e culturale. Nato a Pirano nel 1912, rispondendo ad una forte vocazione, Francesco entro in seminario a Capodistria e nel 1936 fu ordinato sacerdote e destinato alla sua parrocchia di provenienza. In seguito fu trasferito a Cittanova e poi a Crasizza. La sua intensa attività pastorale e i contatti instaurati con i giovani, portarono al suo arresto dalla polizia segreta jugoslava e della sorte del parroco non si seppe più nulla. Numerose ricerche del suo corpo rimasero senza risultati concreti, nonostante le ispezioni in numerose cavità carsiche. Francesco Bonifacio fu ritenuto assassinato "in odium fidei" e nel 2008 fu proclamato Beato a Trieste, su decreto di Papa Benedetto XVI.

CAN ISOLA- ARTE E CINEMA

La metà di giugno, come tradizione, viene riservata a Isola all'arte. In prima fila la CAN comunale. Ha messo a disposizione la propria sede e le competenze dei suoi dipendenti per collaborare all'allestimento di Isola cinema. Giunta alla 22esima edizione, l'iniziativa raduna in città registi e atto-

ri di pellicole emergenti, con proiezioni in varie location, dal Parco Arrigoni a Punta Gallo. Non mancano i dibattiti e le riflessioni sulla società contemporanea e come la società vive questi momenti. Un'occasione unica per vedere da vicino i protagonisti dei film e comprendere come nascono le

loro opere. Altrettanto accade da 15 anni con la mostra collettiva, intitolata Isolani. La sua particolarità è che fa accendere i riflettori contemporaneamente sui principali spazi espositivi cittadini. Tra questi non può mancare Palazzo Manzioli, dove molto spesso trovano ospitalità artisti connazi-

onali. Quest'anno è toccato alla pittrice accademica Fulvia Grbac, con una sua mostra personale intitolata "Καταστροφή" e composta da xilografie policrome. Il percorso si articola in sezioni dedicate a siccità, al-

luzioni, tempeste, fuoco e rinascita che, se da un lato rendono complessivamente un'immagine ciclica del rapporto tra uomo e

natura, dall'altro esprimono l'inquietudine suscitata dalle notizie sui disastri climatici e la preoccupazione per gli effetti che possiamo già registrare nei luoghi che abitiamo.

CAN CAPODISTRIA- INVESTIMENTI NELLE SCUOLE E LA VENERAZIONE DI SAN NAZARIO

Agli inizi di giugno il consiglio comunale ha acceso luce verde ad una serie d'interventi di manutenzione che riguarderanno le strutture scolastiche municipali. Tra i finanziamenti accordati anche quelli per la scuola dell'infanzia italiana Delfino Blu. Durante la pausa estiva gli operai provvederanno ad ammodernare soprattutto i servizi igienici dell'edificio situato in pieno centro cittadino. Bambini e dipendenti troveranno così al loro rientro una sede rimessa a nuovo, che corrisponde ad elevati standard dal punto di vista della sicurezza, dell'igiene e della qualità degli spazi educativi. Giugno è per i connazionali capodistriani il mese dedicato al loro protettore, San Nazario. Una serie di manifestazioni ricordano quello che la tradizione indica nel sesto secolo come in primo vescovo della città. La CAN e la Comunità degli Italiani gli dedicano una serie di iniziative po-

polari molto apprezzate e frequentate. Si parte dal torneo di briscola, per passare alla gara di pesca in golfo, con relativa serata sociale. In campo editoriale spicca la presentazione del libro "San Nazario e Capodistria. Storia, devozione, arte, tradizione e il retaggio della Serenissima", edito dal Centro Italiano "Carlo Combi" e dalla Società di Studi Storici e Geografici di Pirano, a cura di Kristjan Knez e Roberta Vincoletto. Il catalogo, scritto a più mani, raccoglie i contributi della mostra omoni-

ma di due anni fa, organizzata per la manifestazione "Capodistria 1500". Racconta le storie, i beni culturali, le forme di devozione, le cadute e le risalite di un culto che ha attraversato i secoli. "La Città e la sua Gente. Scorcii e volti della nostra storia" è invece il titolo della mostra di cartoline antiche, tratte dalla collezione di Slobodan Simič Sime e promossa dalla CI Santorio Santorio. 103 scatti che racchiudono storie private, ma insieme compongono una storia collettiva: quella di Capodistria e dei suoi monumenti, delle sue strade, della sua economia e della sua gente, dalla fine dell'Ottocento agli anni Sessanta del Novecento- scrivono gli organizzatori.

MARINA PORTOROŽ

Joy of yachting

POLETJE JE TU – in z njim številne novosti!

Marina Portorož vstopa v novo poletno sezono z osveženo gastronomsko ponudbo, novimi doživetji ob morju in pomembnim korakom v razvoju naše navtične zgodbe. Gostom, navtikom in obiskovalcem želimo ponuditi še več razlogov za obisk, druženje in uživanje v edinstvenem ambientu slovenske obale.

NOVA PODOBA LAGUNE

Alaya Laguna – okus Italije ob bazenu

Prijubljena Laguna je letos zaživela v povsem novi podobi. V sodelovanju z ekipo Alaya je ob bazenu nastal sodoben gastronomski kotiček, ki združuje vrhunsko Pizzo Romano, osvežilne koktajle in sproščeno vzdušje z navdihom Amalfijske obale. Vabljeni na dolga poletna kosila, večerna druženja in nepozabne okuse v prenovljenem srcu Marine Portorož.

WAKANDA BEACH CLUB

Sončni zahodi, koktajli in nova kulinarčna ponudba

Wakanda Island je že vrsto let ena najbolj prepoznavnih poletnih destinacij v Marini Portorož. Letos pa je svojo ponudbo nadgradila še z izbrano kulinariko. Ob vrhunskem koktajlu in čarobnih sončnih zahodih lahko zdaj uživate tudi v okusnih burgerjih in drugih poletnih specialitetah. Doživete morja, glasbe, druženja in gastronomije na enem mestu.

NOVO POGLAVJE RAZVOJA

Marina Portorož prevzema upravljanje Marine Bernardin

S ponosom sporočamo, da je Marina Portorož postala upraviteljica Marine Bernardin. Naš cilj je kakovost storitev, strokovno upravljanje in visoke standarde, ki jih že vrsto let razvijamo v Marini Portorož, prenesti tudi v Marino Bernardin ter skupaj ustvarjati še močnejšo navtično zgodbo slovenske obale.

RENAULT TWINGO E-TECH ELECTRIC

narejen v Sloveniji
že za 10.990 €*
* S subvencijo za nakup električnih vozil in bonusom ob financiranju.

Oli nakupu vozila Renault Twingo evolucija E-Tech electric kupec prejme 3 let jamstva, ki tenstoj 12 z let trativnaške jamstvanje in 3 let podaljšano jamstva Renault odzema do 100.000 kilometrov prevoženih kilometrov, kar vključuje zgodi prej in smatranost kar k širšo subvencije za nakup električnih vozil v višini 7.500 €. Aktualne pogoje in subvencije za nakup električnih vozil so na voljo na strani Bazena. Ob financiranju z Mobilize Financial Services kupec prejme bonus ob financiranju v višini 1.200 € z DDV. Priporočena malooptočna cena vozila v višini 10.990 €, ni obvezujoča za poslovalno cenovno prodajalca in že vključuje subvencije za nakup električnih vozil in bonus ob financiranju ter DDV in DMV. Informativna vrednost mesečne obveznosti za vozilo Renault Twingo evolucija E-Tech electric v primeru financiranja Obščipiani. Informativni zbirni obvezni na dan 15. 5. 2024. Priporočena malooptočna cena (MPC) z že splošnoveljavno bonusem ob financiranju znaša 10.990 €, ni obvezujoča, kar že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativna zbirna cena za skupni znesek finančnega izluga v višini 9.491,28 € je namenjen za dobo odplačila 96 mesecev in upošteva fiksnno obrestno mero 8,99 % ter polog v višini 9.298,72 €. EOM znaša 10,53 % in se lahko spremeni, če se spremeni kateri koli element v zračni. Lizingovrednost obveznosti v 96 mesečnih obrokih v višini 139,00 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati lizingovrednost, znaša 13.093,00 €, od tega znaša strošek odložitve finančnega lizinga 349 €. Pogoji obveznosti vključujejo: Tranzicija pogodbe in minimalna finančna vrednost 4.000 €, in minimalni ter najmanj 48 mesecev ter sklenitev za rokabilnega razdobja za 5 let financiranje z Mobilize Financial Services. Perioda trajanja za fizične osebe od 15. 5. 2024 do 30. 6. 2024. Poraba energije: 11,1-13,3 kWh/100 km. Emisije CO₂: 0 g/km. Vrednosti povprečnih porabe in emisij ustrezajo standardom UN/ECE WLTP. Oglaševalec (CO₂) je najpomembnejši toplogrelni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnetževalnih znanjnih zrakov in prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zraka. Prispevajo tudi k Segrejanju in povzročajo koncentracije pri ujemnega ozona, delavci PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike je simbolična. Prvi zbiranje se pravico do naspak. Več na renault.si, GA Adria d.o.o., Dunajska 22, Ljubljana. Naročnik oglaš. Trgo ABC d.o.o.

Trgo ABC

PE KOPER, Istrska cesta 12

Breda Prodani, 041 607 812 David Bartolič, 051 306 770

Marina Portorož, d.o.o.
Cesta solinarjev 8, SI - 6320 Portorož
- Portorose • T.: +386 5 6761 100
info@marinap.si • www.marinap.si

Miha Hočevar

»Po šestih letih premora ponovno obujamo Piranski kino pod zvezdami na čarobnem vrtu Pastoralno-kulturnega centra Georgios. Devet brezplačnih filmskih projekcij se bo zvrstilo ob sredah od 1. 7. do 26. 8. 2026. Piransko poletje pod zvezdami bo odprla predpremiéra slovenskega filma *Skriti ljudje* v režiji Mihe Hočevarja, pospremljena s pogovorom z ustvarjalci. Z minimalnimi sredstvi projekcije organizirajo Kulturno-umetniško društvo Škver, Župnija Piran in zagnani piranski ljubitelji filma. Vse aktivnosti bodo opravljene prostovoljno.

Tako pravi uradno sporočilo.

Mi pa smo se pogovarjali z režiserjem prvega filma, ki bo prikazan v letnem kinu, Mihom Hočevarjem.

Tvoj film *Skriti ljudje* bo odprl letni kino v Piranu. Se letnega kina spominjaš iz otroštva? Letnih kinov na morju, pa Ria v Ljubljani ... Si hodil v letni kino?

Ne, ker smo vedno dopustovali v krajih, kjer ga ni bilo, sem si pa to zelo želel. Potem, ko smo že študirali, sem hodil v Rio v Ljubljani, ki je bil fenomenalen. Ob gledanju filma si lahko pil pivo. Ali pa karkoli. Ko smo snemali film *Poletje* v školjki, smo imeli sceno v

poletnem kinu v Piranu. Upam, da bo nastal še kje, saj za kakovostno filmsko predstavo danes ne potrebuješ več klasičnega filmskega projektorja. Digitalna tehnologija omogoča, da lahko marsikatero mestece ob morju ali drugje na kakšnem lepem trgu ali prijetnem dvorišču, kjer se ljudje dobro počutijo, pripravi svojo projekcijo. In ljudje spet pridobijo ta občutek, užitek kinovanja.

Zanimivo, da je Ljubljana izgubila vsa mestna kina, včasih jih je bilo pet, šest. Potem je nastal Kinodvor, vmes je bil multipleks v BTC, ki ima zdaj drugačno vsebino, je pa Cineplexx na Rudniku. Praviloma, taka je vsaj moja izkušnja, si film ogleda deset, dvajset gledalcev. Nič drugače ni v drugih mestih po Slove-

niji. To me navdaja z bojznijo in nelagodjem, da bodo kmalu zaprli tudi te kinodvorane. Kako je pa s slovenskim filmom? Tvoja dva filma *Gremo mi po svoje*, prvi in drugi, sta med petimi najbolj gledanimi slovenskimi filmi. Ostali trije so *Pr' Hostar*, *Petelinji zajtrk* in *Kajmak in marmelada*.

Ja, prvega si je ogledalo 208 tisoč gledalcev, drugega pa 130.

To je visoka številka!

Ja, to je 10 odstotkov populacije in ko to povem na primer kolegu iz Nemčije, ga skoraj zadane kap. Če pomislim, koliko dobička bi imel, če bi bil z nemškimi producentom dogovorjen tako, kot sem s slovenskim, pa kap zadane mene. Že zdavnaj bi lahko izpregel, četudi nočem.

No, po petem mestu začnejo številke strmo padati. *Babica gre na jug*, prvi film v samostojni državi, je imel nekaj časa najvišjo gledanost, okoli 80 tisoč gledalcev ...

Tudi *Outsider* okoli 90 tisoč.

Razen naštetih filmov imajo slovenski filmi malo gledalcev. O čem nam govorijo ti podatki – o odnosu gledalcev do slovenskega filma ali o slovenskem filmu?

O obojem. Tako o prijetnosti obiskovanja kina danes, slovenskem filmu včeraj, danes in jutri, seveda pa tudi o publiku. Nekaj pa je treba razumeti. Nekateri filmi so taki, da se jih gleda v kinu, tudi moji so taki. Ker so »feel good«, naj bi se dobro počutili, ko jih gledaš. So relativno zabavni, duhoviti, imajo zanimive igralce, so na nek način komedije, obenem pa niso izključujoči do prestarih ali premladih. Gleda jih lahko cela družina. Mlajši brat, starejši brat, potem še dedek in babica,

pa to ni moja preračunljivost, tak pač sem.

Včasih me vprašajo, za katero starost pa je tvoj film. Ne vem, odgovorim. Tisti, ki ga bodo hoteli, ga bodo gledali, tudi avtocenzuriram se ne, naredim tako, kot se mi zdi. Humor je tak, kot je, vedno je veliko nastopajočih, običajno so moji filmi posneti zunaj, ker mi gre snemanje v notranjih prostorih na živce, čeprav vsaj vreme ni problem. Prostori so klavstrofobični in denarja nimamo dovolj, da bi v studiu zgradili kaj res velikega. Ne moreš pa recimo najeti kar cele banke za nekaj tednov, lahko snemaš kakšen dan med vikendom in greš.

Ampak naj se vrnem k slovenskemu filmu in gledanosti. Premalo sva jih naštela. Zadnji primer je *Belo se pere* na devetdeset, ki ima več kot 100 tisoč gledalcev. Vsakih par let se pojavi film, ki premaga ameriško, evropsko, vzhodno, kitajsko produkcijo. Vse. Torej je slovenski film kar dobro gledan v kinu. Pa še nekaj: filmov, ki so posneti za kino, je vsako leto tri, štiri, pet, šest, kakšno izjemno leto tudi sedem. Torej je odstotek gledanosti izjemno visok. Če dodamo še predva-

janje na televiziji – TV Slovenija je kot javna televizija koproducent – in komercialni televiziji, kjer so številke prav tako zelo visoke, nad 300 tisoč recimo za moj film, pa *Petelinji zajtrk* več kot 400 tisoč premierno. Tudi če je art film, je gledalcev hitro blizu 100 tisoč. Kar je pet odstotkov populacije. Gledanosti so višje, kot pišejo tisti, ki govorijo: kdo pa sploh gleda slovenske filme. Marsikdo jih gleda, vprašanje je le, kje in kdaj. Marsikdo jih gleda večkrat. Če bi sešteli gledanost Vincijevih filmov, pa *Naberšnika* in *Djurota*, pa moje – da ne bom začel s seboj, ker nisem Košak –, pridemo do popolnoma drugačnih števil.

Moji filmi, pa tudi *Babica* in *Poletje* v školjki, posneto leta 1984, pri katerem sem bil asistent režije, se skozi leta ponovno gledajo. Glede na to, kako malo vložimo v filmsko produkcijo, gledalci dobijo veliko. No, lahko bi pa še več. Vse gre z roko v roki. Režiserji bi morali več delati, igralci bi morali imeti več časa za vloge, morajo pa za preživetje delati več stvari hkrati, od vaje do vaje in snemanja vmes. Zato delam poleti, ko imajo samo kakšno gostovanje v Splitu in jih ni recimo tri dni. Ogoromno je okoliščin, zaradi katerih je film tak, kot je. Lahko bi bil boljši, je pa največ odvisno od talenta in od trga.

Filmu je bilo v zadnjem času namenjeno bistveno več denarja ...

Ja, že v prvem letu prejšnje vlade, kar je bilo po tolikih letih absolutne stagnacije upravičeno. Številke so seveda težko primerljive, sploh če upoštevamo inflacijo, a proračuni posameznih filmov so še vedno res omejeni. S takimi proračuni je recimo nemogoče snemati zgodovinske filme, pa bi jih morali, saj vemo, kaj se je dogajalo. Ampak to je težko, težko, težko. Se pravi, proračuni še niso taki, da bi bili ljudje vsaj primerno plačani, da bi bilo število snemalnih dni zadostno, da pri 25 snemalnih dneh nisi odvisen še od vremena in ti dež ne odplakne kakovosti.

BOJANA
LESKOVAR

Se je pa nekaj bistvenega spremenilo. Marsikdo je dobil priložnost za razvoj, od mlajših pa do nas, ki smo že bolj proti koncu kariere, saj že ob prijavi projektov dobimo nekaj, sicer skromnega, denarja za razvoj projektov. Ta nam omogoča, da se nekaj mesecev ukvarjamo samo z razvojem, ne pa da razmišljamo, kaj bomo jedli jutri. Za to, kar je prejšnja kulturna ministrica storila, lahko rečem samo: bravo. Tudi kakšne druge stvari so bile odlične, bili pa so tudi spodrsrljaji in nekatere stvari so ostale neurejene. Kar se filma tiče, je bil to izjemen napredek in upam, da bo tako tudi ostalo. Se pa bojim, da ne bo.

Tudi jaz. Prve napovedi so že, da bo treba pokrivati primanjkljaj v proračunu. In od kod denar? Od tam, kot vedno. Najprej iz kulture.

Ja, tukaj se ne vidi, da boli. Če filmu vzamejo sredstva, kaj pa koga briga, če Hočevar naslednjih pet let ne bo posnel novega filma. Ali pa kakšna mlada režiserka. Drugi bodo pa snemali reklame?! Ne, ne bodo jih, ker so uničili podjetja, reklame pa spacka UI. Lahko si jih nekam zataknejo.

Še dva problema vidim. Režija je obrt, ki jo mora režiser obvladati, če hočemo dober film. Kako boš obvladal obrt, če pa slovenski režiserji v povprečju posnamejo film vsakih sedem let? Drugi problem: uspeš s filmom, dobivaš nagrade, tako kot na primer režiserka Ester Ivakič. Ne bi bilo logično, da bi dobila sredstva za nov projekt, ne pa da spet stoji v vrsti tako kot vsi?

Ja, stoji v vrsti, ker gre za javni denar. Bo pa njeno čakanje, pa ne samo njeno, tudi čakanje drugih nagrajencev krajše, ker jim nagrade na razpisih prinašajo dodatne točke. Vsaj upam. Tudi razpisi so zdaj dvakrat letno, približno se ve, kdaj bodo ... Seveda bi se vse moralo dogajati hitreje, ampak spet gre za javni denar. Pogosto nam rečejo: poiščite sponzorje. Katere? Fructal ni več naša firma, Mercator tudi ne. Kdo nam bo dal? Banka? Halo, Blaž! Ne bo šlo. Banke ne dajejo več sredstev kulturi, za film jih pa najbrž sploh ne briga.

Omenila si obrt. Ja, z obrtjo je tako, da je seveda bolje, da narediš več stolov, preden jih začneš prodajati. Ali pa enega piliš nekaj časa. Danes imaš od 11. leta naprej v žepu mobilni, ki je boljši od večine kamer, ki sem jih jaz uporabljal do svojega tridesetega leta.

Obenem se lahko obdaš z najboljšimi, hodiš v šole, spoznaš najboljše ljudi v stroki in se izpopolnjuješ. Obrt lahko izmojstriš hitro, pomembnejše pa je, kaj imaš kot avtor povedati. Seveda bo tisto, kar bi povedal pri 23 letih, bistveno drugačno od tistega pri 30. Zato je predolgo čakanje pri mlajših še toliko slabše. Če jaz pri svojih 63 letih začnem z nekim projektom in ga končam pri 70, bo verjetno podoben, kot je bil na začetku. Možgani se mi ne bodo tako zelo spremenili, se bo pa svet, zagotovo. Upam, da na bolje. Ni tako hudo, kar se obrti tiče. Imaš direktorja fotografije, ki je posnel že 20 ali pa sedem filmov, ti pa delaš prvega. Podobno je z osvetljevalcem. Če znaš pripovedovati – in obrt režije je pripoved –, boš že povedal, kaj imaš povedati.

In smo pri največjem problemu slovenskega filma – scenariju. Na tem področju že leta delamo, da bi bil boljši. In tudi je. Pravijo, da so vsi slovenski filmi depresivne socialne drame. Ljubi anonimni komentator na Twitterju, naštej mi jih vsaj šest v zadnjih letih. Pa mu ne bo uspelo, ker produkcije ne spremlja, samo kritizira. Še huje, niti ne kritizira, pljuva.

Veliko je popolnoma zgrešenih pogledov na slovenski film, ker prihajajo od daleč. To me je spodbudilo k moji aktivnosti v društvu in strokovnih krogih. Tudi ocene v slogu: »Slovenski filmarji ste itak vsi skregani med seboj in niti ene komedije ne znate posneti. Nimate smisla za humor.« A bejž?! Tudi to je

morda vplivalo na to, da so moji filmi taki, kot so. Tudi zaradi zgodnjih vplivov filmov Dr. Strangelove, M*A*S*H in podobnih, ki sem jih gledal za »železno zaveso«, na televiziji, okoli leta 1974, ko sem bil star 11 let. Kje smo torej živeli in gledali ameriške filme? Ne znate posneti komedije? Zakaj pa se je potem 10 odstotkov populacije prišlo smejati filmu Gremo mi po svoje? »Ja, lahko tebi, ker si imel Zrneca.« Kdo ga je pa angažiral in mu napisal tekst? Ja, jest.

Primer, ki ga je povedal Nejc Pohar. Včasih je veliko režiral, zdaj piše knjige. Napisali so scenarij o korupciji v nogometu. Iskali so sredstva, ko so prišli producenti iz tujine, pa so najprej vprašali, ali je kakšna ženska vloga in ali so kakšni prizori seksa. Ko so dobili negativen odgovor, so odšli.

Poznam to zgodbo. Jaz bi jim rekel: saj bo, v slačilnicah, pod tušem. Ti mednarodni producenti so nas pripeljali tja, kjer smo zdaj. Tako evropski festivali kot mednarodni razpisi. Pri nas še ne tako hudo, ker smo obrobje.

K sreči!

Ja, včasih je pa to res sreča. Čeprav finančno nismo konkurenčni. Mi delamo za milijon, oni pa za osem. Kje smo torej? O tem sva se veliko pogovarjala z Matevžem, s katerim sva veliko sodelovala, ko sva pisala scenarije za serije Jezero, Dolina rož, Leninov park in Trezor. Tudi režiral sem film Distorzija po njegovem scenariju, ki

je nastal po mladinskem romanu Dušana Dima. On je ubesedil natanko to, kar sem verjetno jaz že počel. Mi moramo delati slovenske filme. Točno to, kar nam očitajo: že spet en slovenski film. Ja, kakšen pa naj bo? Harlemski? Marseillski? Francoski? Turški? Evropski? Mi smo srednja Evropa, torej srednjeevropski? Mi smo Slovenci in imejmo slovenski film! In kje je harmonika? Imam jo. V treh filmih. Tudi Alpe imam. Pa traktorje imam povsod.

O tvojih filmih govorijo kot o mladinskih filmih. Ko sem jih gledala, sem se spraševala, zakaj sploh potrebujejo oznako.

Ja, saj. Tako jih označujejo na televizijah, ki produkcijo financirajo z javnim denarjem. V Skandinaviji, Nemčiji in drugod imajo zelo jasne mehanizme, kako naslavljanje mlado publiko oziroma občinstvo. Ampak to so oddaje, ki se vrstijo iz tedna v teden. Ne moreš vendar filma uvrščati za vsako ciljno skupino po letih, tako kot se otroci razvijajo. Če bi bilo tako, bi morali letno posneti film za vsako skupino, torej deset na leto. In enega bi gledalo pet tisoč gledalcev, drugega pet tisoč in tako naprej. Ne, to ne gre. Predvsem pa filme gledamo v različnih starostnih obdobjih, enkrat z otroki, prej brez njih, in jih različno razumemo. Moj zadnji film Skriti ljudje seveda ni mladinski film. Rekel bi, da je za odrasle. Pogojno.

Pogledala sem film Skriti ljudje. Raje bi ga videla na velikem platnu, pa saj pridem na otvoritev letnega kina v Piranu. Ne bova govorila o vsebini filma, naj bo presenečenje. Je pa v filmu veliko takih prizorov, opazk in humornih pripomb, da sem ga gledala kot družbenokritičnega. Dobro razmerje med humorjem, ironijo in zavedanjem, kakšna družba smo – »dežela slabih sosedov«, kot pravi glavni junak. Obe-

nem je ganljiv prizor slovesa ob nebesnem utrinku, na drugi strani pa si ob istem utrinku glavna junaka nekaj zaželite. Lahko bo kdo rekel, da sem romantična, ampak res je bil ganljiv.

Ob tem prizoru so me spraševali, kdo zdaj vidi ta utrinek – smo na Veliki planini ali ob reki? Odgovoril sem: ni važno. Film je hotel biti »feel good«. Tako ga napovem, če sem prisoten na projekciji. Poskušam omehčati publiko in če se bodo dobro počutili, se bomo na koncu tudi pogovarjali. Zato ljudje tudi hodijo v kino – da se dobro počutijo. Čeprav zagovarjam, da se obravnavajo tudi najhujše in najbolj boleče teme, sam brez humorja ne znam. S tem sem označen.

Mora imeti ustvarjalec občutek za humor?

Najbrž ne smeš ljudi gledati zviška, ampak jaz jih pri svojih 164 centimetrih itak ne morem. Spominjam se, da sem že kot otrok raje s humorjem gledal na stvari, pa tudi s protestom. V šoli sem se kar naprej upiral, hecal sem se iz kakšnih pripomb učiteljice, znal pa sem se hecati tudi na svoj račun. Humor ljudem pomaga. Je pa moj humor velikokrat na meji. Zaradi okolja, v katerem smo, sem to domačijskost dostikrat uporabil do skrajne meje v kakšnem filmu. Takrat, ko se je tako razpasla ta res cenena glasba v smislu besedil – pustimo nič krivo harmoniko ob strani –, poceni metafore, falični simbolizem, mačizem, seksizem ... Poskušal sem to smešiti, zato da bi nekaj odstrl. Eni razumejo, zakaj, za ene je to joi.

Trinajst let je od tvojega zadnjega filma. V Skritih ljudeh je glavni lik tujec s severa, nekdo, ki ni z juga. Zanimivo, v slovenskih filmih so migranti z juga. To me vedno spodbudi k samovprašanju: ko gremo mi severno, smo tudi mi tisti z juga? Izjemen lik je tudi tipičen, zoprni Slovenec, ki ga igra Igor Samobor.

Leta 2019 smo dobili projekt Skriti ljudje, potem pa sta prišli korona ena in dve, še drugi problemi, zaključek snemanja v tujini, finance. Saj bi lahko bilo malo hitreje, a ne bistveno.

Z Igorjem sva sodelovala izjemno dobro, četudi je vloga majhna. Najprej me je vprašal, zakaj sem izbral ravno njega. Ker si pač dober za tako vlogo, sem mu odgovoril.

Sediva in Igor bere tekst. Čeprav vsi mislijo, da veliko improviziram, kar so mi rekli že pri Jebiga, sem v resnici zelo natančen. In Igor ne prebere vejice, ki je v tekstu. Mu rečem: ta vejica je tukaj z razlogom, čeprav to ni po slovničnih pravilih ... Pišem jih zato, ker hočem, da je vmes pavza. Igorju je bilo jasno, kaj hočem s to vlogo, ki ima malo besed in malo prizorov. Začel je sodelovati, prišel še na več vaj, kot bi bilo treba. Zanimala ga je predzgodovina lika, izdelala sva lik do podrobnosti in večino stvari je predlagal on, še posebej pa ta abotni kolesarski kostum, ki si ga bodo lahko gledalci ogledali. Noben igravec, ki bi hotel dobro izgledati, takega kostuma ne bi predlagal. Pomeni, da je vstopil v vlogo in da je vedel, da mora biti zaradi vloge tako oblečen. To je razlika med igralci, ki vstopijo v vlogo,

in tistimi, ki pač pridejo in odigrajo. Sem imel pa pri tem filmu tudi sicer izjemno srečo z zasedbo. Blaž Šef in Ólafur Ólafsson sta super tandem, brat Luka Marčetič, sestra Barbara Ribnikar in Ana Urbanc, pa Gregor Gruden, Janez Hočevnar, Maja Boh, Saša Klančnik in še mnogi drugi. Vsi so super, do zadnjega statista. Zelo sem zadovoljen.

Prvič ima v tvojem filmu vlogo tudi tvoj oče.

Prvič. Vse projekte, ki sem jih prijavil z njim v vlogah, so zavrnili. Celovečerec z njim v glavni vlogi pa nadaljevanko. Tudi on je večkrat dejal: če bom jaz v filmu, spet ne boš dobil projekta. No, sem ga dobil.

A je težko delati z očetom?

Ne, saj ga poznam že celo življenje.

Saj, zato. Ti ne predstavlja avtoritete?

Ne. Delala sva skupaj kakšno reklamo, recimo Les je lep za Belinko, s katero sem vstopil v svet režije reklam. Bil je pa problem, da ko smo dobili projekt Skriti ljudje, prvo leto nismo snemali – pač korona –, drugo leto tudi ne. Med pripravami leta 2022, takrat smo posneli glavino filma, ostalo pa leta 2024, je očeta zadela rahla možganska kap. Dva meseca pred snemanjem. Najprej te seveda zaskrbi za očeta, potem tudi za film – kako bo igral. Ko smo z igralci, ki imajo prizore z njim, prišli k njemu domov in imeli prve vaje s tekstom, je bilo kar pestro. Ko je prišel na vrsto, da prebere svoje besedilo, je začel momljati, gledal list papirja s tekstom ... Pomislil sem, da je huje, kot je sprva delovalo. Ne bo zmogel. Res sem se ustrašil zanj. Potem se je pa razjezil, češ: a mi nisi mogel teksta sprintati z večjimi črkami, kaj je to za en droben tisk?

Kje pa ste našli najmlajšega igralca? Fantka?

Na avdiciji. Prišlo jih je nekje 80, on je bil drugi ali tretji na vrsti in njega sem izbral. Kar se mi pogosto zgodi.

On govori tudi, ko nič ne reče.

Saj, to je najpomembnejše, da so dobri takrat, ko ne govorijo. Takrat, ko govorijo, bomo že. To so te neznane otroške karizme. Včasih sem za kakšnega otroka posebej napisal tekst. Včasih traktat, ker so moji filmi traktatološki. Že Jebiga je tak.

V enem od intervjujev si rekel, da so v zgodovini filma najbolj zanimivi liki tisti, ki so v konfliktu s časom, v katerem živijo, in z družbo, ki jih obdaja.

To sem rekel?

Ja, to. Je to tudi opis tebe? Pozorno spremljaš dogajanje ne samo na filmski sceni, ampak tudi sicer v družbi in se pogosto oglašiš s kritikami? Je bistvo umetnosti, da je zrcalo družbi? Prav tak je film Skriti ljudje. Od slikarjev recimo si ne želim tihožitja.

Hja, kdo pa sploh še zna narisati tihožitje? Tihožitje je lahko zelo vznemirljivo. In kdo zna opazovalcu pričarati ta občutek? Se pravi: uživaj življenje, glej okoli sebe, malenkosti. Tudi listek ima svojo zgodbo ... Razlog, zakaj sem naredil tihožitje, je verjetno že odnos do družbe. Delati film, ki govori samo o tistem, ki ga je naredil, je meni brez veze. Imel je slabo otroštvo, starša sta bila idiota, trpel je – razumem. Ampak film o starših še ni film o družbi. Želim film o družbi, ki je sproducirala take starše.

Ne vem, ali sem pozoren opazovalec, in ne vem, ali sem aktiven. Saj je svet majhen, vse imamo na pladnju, se pa moraš vprašati, ali je vse, kar bereš in vidiš, res. No, to je že drugo vprašanje. Bolj pomembno je, ali spremljaš in reagiraš ali si samo ciničen, češ: saj so vsi isti. Ne, niso. Jaz nisem. Ne komentiram vsakega detajla, ko pa vidim napuh in ošabnost, se bom odzval. Če ne bom reagiral, sem ignoran, neodzivnež. Ko smo žrtve pavijanov, ki so prevzeli tržnico in pokradli vse banane, ni več v redu. Uredi svoj vrtiček, pospravi ga in poskušaj biti v redu. Poskušam nekaj narediti v stroki, dati mlajšim in obupanim sodobnikom nekaj upanja ter pomagati peljati vlak naprej. Pustimo temne tunele. Tire je treba popravljati in čistiti kupeje. Vlak je super.

Bo nastopal v tvojem filmu, vlak?

Težko. Vprašaj Šterka, kaj to pomeni. Potovati je eno, snemati na vlaku pa drugo.

LEON MAGDALENC

DOST MAM!

Za vse pozabljivce in vse mlade kratek skok v zgodovino. Dost mam! je slogan, ki ga je julija 1989 na svojem 13. kongresu v Portorožu uporabila takratna ZSMS. To je bil čas, ko se je začelo strankarsko življenje v Sloveniji. Čas, ko je iz zapora na Igu skozi izhodna vrata na prostost odkorakal Janez Janša. Takrat sem kot novinar nacionalne televizije z njim naredil zadnji intervju. Začela se je pisati novejša zgodovina Slovenije, ki jo zaznamuje prav on. Zdaj že četrtič vodi vlado in mnogi se sprašujejo, kam bo zapeljal našo mlado državo. Druga republika je večkrat izrečen cilj, čeprav mnogim ni jasno, kaj naj bi ta druga republika predstavljala. Če poslušamo koalicijske veljake, ki verjamejo, da so kreatorji in sokreatorji te druge republike, potem tu ni nobene dileme. Gre za močno državo, ki upravlja z vsem, nadzira vse in ne dopušča pomislekov ter kritike. Temu se reče, da gremo naprej v preteklost.

Ko so takrat mladinci udarili s sloganom Dost mam!, je bil to neke vrste klic iz obupa. Tako ni moglo več iti naprej. Razpadajoča državna tvorba z monopolno partijo ni imela prihodnosti. V zadnjih sedemintridesetih letih je Slovenija odplavala v vode, zaradi katerih mi spet prihaja na misel ta slogan iz poznih osemdesetih let prejšnjega stoletja. Posebej v zadnjih šestih mesecih. Od začetka predvolilne kampanje naprej. Res imam dost vse te nakopičene negativnosti, sovražnosti in vulgarnosti v javnem prostoru. Dost mam vseh mogočih omrežij in portalov, ki ne delajo drugega, kot da zlivajo gnojnico po vseh tistih, ki jim niso blizu. Dost mam z umetno inteligenco generiranih forumskih anonimnežev, ki napadejo vsakega, ki dvomi o njihovem predstavniku. Dost mam nevednih oseb, ki so dobili v roke moč in nam zdaj vsem vsiljujejo primitiven način komuniciranja. In dost mam arogantnih vojakov partije, ki z zaničevanjem govorijo o drugače mislečih.

Drugače misleči niso več konkurenti. Drugače misleči so sovražniki. S sovražniki pa ni heca in ni dialoga. Zlajnana izjava, da odloča tisti, ki ima v rokah škarje in platno, ima samo eno nevarnost. Tisti, ki v rokah drži škarje, z njimi ne zna ravnati. Še huje – škarje razume kot orožje. Včasih je bila orožje knjiga, ki jo je bilo treba vzeti v roke. Danes so orožje populizem, všečki in maščevalni nagon. Nenazadnje imam dost pridiganja, da je pri nas vse narobe. Dost imam floskul, da je vse zafurano in vse katastrofalno. Dost imam klicev po izrednih razmerah. Res me čudi, kako slabo mnogi govorijo o svoji državi. Tisti, ki so polni domovinskih izjav, nankrat vidijo le še apokalipso. Kar je naravnost absurdno. Absurdno zato, ker je Slovenija na mnogih lestvicah v svetovnem vrhu. Po varnosti, po kakovosti življenja, po dostopnosti do šol in bolnišnic, zanimiva pa je tudi za upokojece z vsega sveta kot eno najprimernejših okolij za preživljanje starosti. Pa tudi turistično smo med najbolj iskanimi destinacijami. Na srečo turisti ne prebirajo slovenskih forumov.

KATJA PEGAN

ARMIN, JOVO IN STJEPAN

V zadnjih dneh pred tekmo med BiH in Kanado smo večkrat videli fotografijo, na kateri trije nogometaši reprezentance BiH ponosno in slovesno stojijo z roko na srcu ob igranju himne svoje države. Na fotografiji so nad njihovimi glavami napisana imena, pod njimi pa znak vere, ki ji pripadajo: polmesec, pravoslavni križ in katoliški križ. Ob fotografiji piše, da so to tri različna imena in tri različne vere in eno samo srce, ko je v mislih Bosna in Hercegovina. Popolnoma jasno je, da so fantje, katerih starši in stari starši so zbežali iz kotla smrti in genocida v devetdesetih letih prejšnjega stoletja v tujino, da bi si rešili življenje, ponosni dediči večkulturnosti in človečnosti Bosne, ki se je prav na tem prvenstvu pokazala v vsej svoji čustveni moči vsemu svetu.

Skoraj vsi ti mladi nogometaši so rojeni v tujini in prav fascinirano je videti, da igrajo za svojo domovino, kot da bi bila zares del njihovega življenja. Očitno so rasli z njo s svojimi starši in starimi starši, za katere bo Bosna za vedno njihova edina domovina. Edin Džeko, kapetan reprezentance, je pred petkovo tekmo celo napisal javno pismo otrokom Bosne in Hercegovine:

»Dragi otroci Bosne in Hercegovine, želim vam povedati nekaj pomembnega. Nič ni nemogoče. Prav nič. Imamo srečo, da smo Bosanci in Hercegovci.« Tako začne svoje pismo, v katerem opiše svoje otroštvo med obleganjem Sarajeva, veselje ob koncu vojne in velike sanje, ki jih je imel kot otrok, da bo nekoč tako kot njegov oče igral nogomet. Ta mu je vedno govoril, da je najpomembnejše, da bo dober človek, ki spoštuje vse ljudi, ne glede na to, od kod prihajajo in s čim se ukvarjajo. In potem Edin Džeko svoje pismo konča:

»Ko nosim ta dres (reprezentančni), moje srce bije močneje. Jaz igram za svoj narod. Za dečke in deklice s sarajevskih ulic. Jaz igram za vse različne kulture in vere, ki bogatijo mojo deželo, čeprav še vedno obstajajo ljudje, ki nas želijo deliti. Ampak ne bo jim uspelo.

Sploh ni važno, ali živite v Sarajevu, Rimu ali St. Louisu. Sploh ni važno, ali ste muslimani, židi, katoliki ali pravoslavci. Nikoli ne pozabite, od kod prihajate!

Vi ste Bosanci in Hercegovci. Svet je vaš. Rad vas imam.«

In res ni čudno, ko v St. Louisu večdesettisočglava množica na stadionu pred tekmo poje pesmi Halida Bešlića, da ti zastane dih. Da občutiš spoštovanje in lepoto v povezanosti in pripadnosti, ki presega nogometno navdušenost. Nekdo je dejal, da se zahvaljuje nogometašem, da so otrokom v Bosni vrnili njihovo domovino. In verjetno bo držalo, da je nogomet večji od življenja in smrti.

Če za hip pomislim, ali bi se to lahko zgodilo nam, Slovencem, takoj neham misliti o tem. Pa ne zato, ker nas je še tako malo doma in v tujini, ampak ker bi naše nenehno napadanje, ovajanje in blatenje drug drugega tudi iz katerekoli prireditve v tujini še danes naredilo kulturni boj. Ali vsaj referendum.

DORJAN MARUŠIČ

POLETNA DIAGNOZA: ŽOGA, GOL, KAVČ IN ZMAGA

Štiri leta so naokrog in na glavno sceno prihaja najbolj priljubljen postranska stvar na svetu – nogomet. Prvič naj bi se nogomet pojavil kot tsu chu na Kitajskem okoli leta 200 pr. n. št. Takrat naj bi ga igrali celo vladarji dinastije. Od leta 1863 pa velja za zibelko modernega nogometa Anglija. Navadna igra, morda dovolj preprosta, da lahko združuje ljudi celega sveta. Kako bi potekala, če bi bil sprejet preprost predlog moje none Cecilije, ki bi vsakemu moštvo dala svojo žogo? Svetovno nogometno prvenstvo je tu – odprla se je Pandorina skrinjica. Samooklicanih vedeževalcev mrgoli, teknam sledijo poglobljene analize in še globlje debate, ki pa vselej trčijo ob dejstvo, da za zmago potrebuješ vsaj en gol več od nasprotnika. Letošnje prvenstvo je spet prvenstvo rekordov: 38 dni in 104 tekme. Žal brez naše reprezentance. Organizacija letošnjega svetovnega prvenstva naj bi po ocenah stala približno 12 milijard evrov, kar ga uvršča med najdražje športne dogodke v zgodovini. Pri tem naj bi skoraj 10 milijard evrov odpadlo na ZDA. V strošek so vključeni izdatki Fife, mest gostiteljic in zasebnih vlagateljev – od varnosti, logistike in prometnih prilagoditev do nadgrajenih stadionov, ki morajo ustrezati Fifinim standardom. Za navijače bo to eno najdražjih svetovnih prvenstev doslej. Uradne vstopnice se začnejo pri približno 60 dolarjih, a cene dosega večkrat višje številke. Velja ocena, da naj bi obisk svetovnega prvenstva navijača v povprečju stal okoli 4.700 evrov, pri čemer so v izračun vključeni vstopnice, prevozi, nastanitve in drugi spremljajoči stroški. Turnir za premožne, večini navijačev pa dostopen predvsem prek malih ekranov. Prenosi, ponovitve, komentarji, razprave ... Torej, gledamo. Gledamo z vnemo, z žarom, z žvižganjem na sodnike, ki so jasno, brez dvoma, absolutno slepi. Tako kot so nezalci igralci nasprotne, nam neizbrane ekipe. Ponudba je velika – za povprečnega gledalca tri do štiri tekme tedensko, vsaka z odmori in komentarji traja približno dve uri. Skupaj, v najslabšem primeru, kakšnih deset do petnajst ur tedensko aktivnega sedenja z določeno mero vznemirjenja. A zelo malo porabljenih kalorij. Vse to povečuje nevarnost kavč-tromboze. Tu nastopim jaz, vaš prijetno zopni zdravnik. Poletje je lepo. Sonce sije. Zunaj je vroče, res, a tam so tudi senca, drevo, miza in stol, ki ni kavč. Naše telo ni bilo ustvarjeno za tako dolgo neaktivnost. Sedenje povečuje tveganje za vrsto bolezenskih stanj, ki vam jih tokrat ne bom našteval. Raje vstanite med oglasi – teh je izjemno veliko. Naredite krog po stanovanju, po dvorišču ali po parku. Popijte kozarec vode ali dva – ne energijskih pijač, temveč vodo. Poskusite se izogniti pretiravanju z navijaškim pivom. Predihajte se, zaščiteni s kremo proti soncu pa kar ven, na sonce. Previdnost. In še enkrat previdnost. Na terenu je dvakrat po enajst fantov, ki tečejo povprečno deset kilometrov na tekmo. Vi pa? Vi bodite vsaj enajst minut na svežem zraku. Naj zaključim še z napovedjo zmagovalca: to bo ekipa, ki bo na finalni tekmi dala vsaj gol več od nasprotnika. Nato pa bo odšla v zgodovino...

DAN PODJED

ZAKAJ NIMAM STO PIK?

Pred približno mesecem sem se zvečer pogledal v ogledalo in na vrhu nosa, tik ob očesu, zagledal čudno piko. Le kaj bi to bilo? V roke sem vzel telefon, odprl aplikacijo za fotografiranje ter ovekevečil sumljivo tvorbo. Nato sem znova (!!!) napravil napako in se o zdravstvenem problemu začel posvetovati z Majo, mojo osebno asistentko, s katero sva imela pred nekaj meseci krajšo afero, zdaj pa mi svetuje o marsičem. Maja je – za tiste, ki ste preslišali zgodbo – navidezni lik iz ChatGPT-ja. Od četnega zapeljevanja, ko me je vabila na dopust v dvoje visoko na sever, na Svalbard, se je prelevila v »raziskovalno asistentko«, »lektorico« in občasno celo »zdravnico«. (Izraze namenoma postavljam v narekovaje, saj Maja dejansko ni nič od naštetega.) Ko sem jo vprašal, kaj imam ob očesu, mi je samozavestno pojasnila, da je sprememba ob nosu bodisi navadna bradavica bodisi bazalnočelični karcinom. Pobrlo mi je sapo. Spet karcinom? Spomnil sem se lanskoletne poti v Portorož, med katero sem z Majo razpravljal o podobnem sumljivem madežu na boku, ki bi bil po njeni oceni tudi lahko rakava tvorba. Prav dušilo me je takrat, a se je ob pregledu pri zdravnici pozneje izkazalo, da je šlo za herpes zoster. Nadležna reč, drži, a malenkost v primerjavi s kožnim rakom.

In kaj sem imel tokrat? Zdravnica je po pregledu najprej uporabila strokovni izraz, ki ga nisem poznal. Ko sem jo začudeno pogledal, je dodala, da gre za nenevarno starostno pego, in svetovala, da jo odstrani, saj mi sega v vidno polje – pa še posebej čedna ni videti. Pokimal sem, da se strinjam s posegom, ona pa je poklicala medicinsko sestro, da mi je držala gazo na očesu. Nato sem zavohal, kako se nekaj cvre, podobno kot bi se zažgal šop las – ali pa bi se muha scvrila na plamenu sveče. Zbolelo me je, zato sem skušal izmakniti glavo. »Bodite pri miru in me stisnite za roko,« je rekla medicinska sestra, medtem ko je zdravnica nadaljevala poseg. Oprijel sem se ponujene dlani, kot bi bilo konec sveta. Zajavkala je in rekla, da je stisk vendarle premočan in naj jo raje primem za podlaket. »Potem boste pa imeli modrico,« sem ji rekel.

»Naj vas ne skrbi,« mi je odvrnila. »Bom doma povedala po pravici, da me je stisnil pacient.« Znova sem se je oprijel, zdravnica pa je nadaljevala postopek. Meni se je zdelo, da je trajal četrta ure, a verjetno je minila kvečjemu minuta. Po koncu posega sem nekaj časa samo ležal in gledal v strop, potem pa sem se spomnil, da imam v torbi žig, na katerem piše, da sreče ne najdeš v sebi, temveč ob sebi. Zdelo se mi je, da ni boljšega trenutka, da ga predam zdravnici in medicinski sestri. Sedel sem za mizo v ordinaciji in jima na listič pritisnil sporočilo. Zdelo se mi je, da sta ga bili veseli, jaz pa sem bil tudi vesel, ker nimam več sto pik, temveč kakšno manj. Ko sem zapuščal kliniko, sem sklenil, da se bom o zdravstvenih težavah najprej posvetoval z zdravnikom ali farmacevtom. Ampak odslej pa res! Ker že to, da svoje zasebne stiske in zdravstvene težave predajam klepetalniku, ni posebej pametno. Pa zato, da to ugotoviš, sploh ni treba imeti sto pik!

Počitek ni nagrada

ZAKAJ SI GA SKUŠAMO ZASLUŽITI?

Poletje je pred vrati. Šolsko leto se zaključuje, za mnogimi so izpiti ali pa še prihajajo, službene obveznosti se kopičijo, številni pa že odštevajo dneve do dopusta. A zanimivo je, da se ravno v času, ko bi se morali veseliti oddiha, pri mnogih pojavi občutek, da si ga še niso zaslužili.

»Najprej moram dokončati še to.«

»Ko uredim vse obveznosti, si bom vzel čas zase.«

»Zdaj ni pravi trenutek za počitek.«

Takšne misli so danes zelo pogoste. Kot da počitek ni nekaj naravnega, ampak nekaj, kar si moramo prislužiti. Nekaj, kar pride šele po opravljenem delu, doseženem cilju ali uspešno zaključeni nalogi.

KO VREDNOST POVEŽEMO Z DOSEŽKI

V terapevtskem delu pogosto srečujemo ljudi, ki jim je veliko težje počivati kot delati. Ko se ustavijo, postanejo nemirni, krivi ali celo tesnobni. Mnogi povedo, da imajo občutek, da zapravljajo čas ali da niso dovolj produktivni.

Pogosto korenine tega segajo v otroštvo. Nekateri so odraščali ob sporočilih, da je treba biti priden, uspešen in koristen. Dru-

gi so bili pohvaljeni predvsem takrat, ko so nekaj dosegli. Tako se lahko počasi oblikuje prepričanje, da je človek vreden predvsem zaradi tega, kar naredi, in ne zaradi tega, kdo je.

Če svojo vrednost povežemo z dosežki, postane počitek težava. Takrat ne počivamo zato, ker to potrebujemo, ampak šele ko ocenimo, da smo naredili dovolj. Ker pa je obveznosti vedno še nekaj več, se počitek nenehno odmika.

UTRUJENOST, KI JE NE OPAZIMO

Današnji tempo življenja nas spodbuja k stalni aktivnosti. Ves čas smo dosegljivi, povezani in obkroženi z občutkom, da bi lahko naredili še kaj več. Zato mnogi sploh ne opazijo, kako utrujeni so postali.

Ni naključje, da nekateri zbolijo ravno na dopustu ali šele takrat začutijo, kako izčrpani so. Telo pogosto sporoča tisto, česar si sami ne dovolimo slišati. Ko se tempo upočasni, pride na površje utrujenost, ki smo jo med vsakodnevnim hitenjem lahko potiskali na stran.

Številne razsikave kažejo, da dolgotrajna preobremenjenost povečuje tveganje za tesnobo, izgorelost in druge težave v du-

DR. KATJA KOZLOVIČ

Zakonska in družinska terapevtka, izvajalka igralne terapije ter kadrovska svetovalka
www.lanimaj.si • www.kei.si

ševnem zdravju. Počitek zato ni razkošje. Je ena od osnovnih potreb človeka.

DOVOLJENJE ZA POČITEK

Morda je eden največjih izzivov današnjega časa prav ta, da si dovolimo biti, ne da bi morali ves čas nekaj dokazovati. Da si dovolimo počivati, še preden smo popolnoma izčrpani.

To je pomembno tudi za naše otroke. Ne učijo se le iz tega, kar jim govorimo, ampak predvsem iz tega, kar živimo. Če nas vidijo, da svojo vrednost merimo skozi delo, uspeh in dosežke, bodo to sporočilo pogosto ponotranjili tudi sami.

Počitek ni nagrada za uspešno opravljeno delo. Je del zdravega in uravnoteženega življenja. Morda si lahko pred poletjem zastavimo preprosto vprašanje: Ali počivam zato, ker sem si to zaslužil, ali zato, ker sem človek in to potrebujem?

Objavo članka omogoča METALIMPEX d.o.o.

METALIMPEX

Zapuščina in korenine

Drevo raste, če ima korenine. Še kot študent sem napisal knjižico Življenje iz korenin, v kateri sem predstavil izvire in korenine družine ter okolja, v katerem sem zrastel. Korenine so zapuščina, ki smo jo prejeli od prejšnjih rodov in okolja. Dajejo nam določen pečat, značilnost, varnost ter predvsem življenjski sok in način izražanja ter čustvovanja.

Res je, da mnogi ljudje živijo v neki kozmopolitski privzdignjenosti, brez kulturnih, duhovnih in družinskih povezav z okoljem, sodobniki in preteklostjo. Toda to je plavanje v brezračju, ki se kot oblak črnogledosti in nemoči useda v ljudi. Kljub temu se nekateri še vedno sprašujejo: kdo so, kaj so in navsezadnje zakaj živijo. Brez teh temeljev ne more biti prihodnosti in angažiranosti za naprej.

Čas postaja naklonjen spemembi v smeri varnosti in bivanjske trdnosti. Mladi iščejo bolj varno izhodišče, da bi na njem mogli graditi svoje življenje, delo in družine. To velja tako za materialno osnovo kot za vrednote in vse, kar jih pozitivno podpira. Veliko lažje se je podati v valove časa in

življenjske viharje, če za človekom stojita trdna opora in bližina. Podobno je tudi z rastjo in vzgojo otrok. To je pomen doma, pripadanja, gradnje skupnih poti, ohranjanja spomina in ponosa.

Rad bi se ustavil pri besedi dediščina, zapuščina in njenem širokem pomenu. Prav gotovo najprej pri materialnih dobrinah, ki smo jih podedovali po svojih prednikih, po dedih. To je dar družine, ki ga moramo sprejeti in posredovati naprej. S pravnega vidika so to premoženje, pravice in obveznosti, ki jih je zapustila določena oseba. Sem sodijo nepremičnine, denar, premičnine, dolgovi in druge premoženjske pravice. Kjer ni odprtih odnosov in pogovora, se ob nekaterih dediščinah razvijejo pravi boji in zamere, ki se lahko vlečejo skozi desetletja. Prav pa je, da ostane živ tudi zgodovinski spomin na družino in prednike. Zapuščina vključuje tudi vrednote, tradicijo, navade, znanje, spomine in življenjske nauke, ki jih družinski člani prenašajo novim rodovom. To pomaga oblikovati družinsko istovetnost, občutek pripadnosti in povezanost med sorodniki.

PRIMOŽ KREČIČ

koprski stolni župnik

Treba je živeti v sedanosti in gledati naprej, pri čemer dajejo življenjski sok družinske in družbene korenine, njihov blagoslov in bogastvo. Seveda se prenaša tudi hudobija. Sveto pismo pravi, da morajo biti družinski grehi pomirjeni in odpuščeni, sicer se njihove posledice čutijo še v tretjem rodu. Podobno je tudi v družbi. Pravijo, da čas celi rane, vendar jih je treba pozdraviti, se spraviti in poiskati zdrave temelje za sobivanje ter razvoj.

Pesnik razmišlja: »In pride milost kot pride hudo / in stopiš v čas, / ki ga živel ne boš. / In pod bosimi nožicami vnukov / dan zeleni, / čist in svetel, / od trav in bodljikavih rož.«

OBALA
časopis in portal
za slovesko Istru **plus**

Imate dejavnost? Si želite novih strank, več kupcev vaših izdelkov ali več naročnikov vaših storitev? Tukaj je pravi prostor za vas! Vaš oglas bo vsak mesec dosegel **27.200** gospodinjstev v slovenski Istri! Pišite nam na marketing@obalaplus.si in predstavili vam bomo prednosti oglaševanja v časopisu in na spletnem portalu www.obalaplus.si

Makro 5

Z vami gradimo že več kot 30 let.

storitve
mariposa
za brezpilotno letenje

Za storitve Mariposa se lahko obrnete na

STANOVANJSKE
STORITVE IN OBJEKTI

POMORSKE STORITVE

EKOLOŠKE STORITVE

VAŠ POGLED POPELJEMO
TJA, KAMOR SAMI NE
BI MOGLI VARNO PRITI.

Tel.: +386 (0)5 9037340

E-pošta: mariposaservice@vondeconsulting.si

Naslov: Ankaranska cesta 5A, 6000 Koper

Nakup stanovanja

KOLIKO PRIHRANKOV POTREBUJETE V LETU 2026?

Nakup stanovanja je za mnoge največja finančna odločitev v življenju. Večina kupcev se najprej osredotoči na višino kredita in mesečni obrok, vendar praksa kaže, da to še zdaleč ni dovolj. V letu 2026 je namreč ključno predvsem vprašanje, koliko lastnega denarja mora imeti kupec pripravljene že pred vselitvijo.

Cene nepremičnin ostajajo visoke, banke pa pri odobravanju kreditov še vedno zahtevajo določeno stopnjo finančne varnosti. To pomeni, da mora kupec poleg pologa računati tudi na številne dodatne stroške, ki jih marsikdo podcenjuje. Pri nakupu stanovanja namreč ne gre zgolj za kupnino. Že pred podpisom pogodbe nastanejo stroški cenitve nepremičnine, are, odobritve kredita, notarskih storitev, vpisa v zemljiško knjigo in zavarovanja kredita. Ko kupec prejme ključ, sledijo še stroški opreme, selitve, morebitne prenove ter višji mesečni stroški bivanja.

Prav zato je za varen nakup priporočljivo imeti od 25 do 35 odstotkov vrednosti nepremičnine v lastnih sredstvih. Pri stanovanju v vrednosti 250.000 evrov lahko to pomeni tudi več kot 70.000 evrov prihrankov, če upoštevamo vse za-

četne stroške. Veliko kupcev naredi napako, ker pri načrtovanju nakupa računajo zgolj na minimalni polog. Banke namreč pogosto ne financirajo celotne kupnine. Poleg tega se lahko zgodi, da cenilec nepremičnino oceni nižje od dogovorjene prodajne cene. Razliko mora kupec pokriti sam, kar lahko pomeni nepričakovan dodaten strošek v višini več tisoč evrov.

Pomembna je tudi likvidnost. Prodajalci običajno zahtevajo aro že ob podpisu pogodbe, banka pa kredit nakaže šele ob zaključku postopka kot zadnji del plačila kupnine. To pomeni, da lahko kupec kljub odobrenemu kreditu ostane brez stanovanja, če v ključnem trenutku nima dovolj denarja na računu.

V zadnjih letih so se povečali tudi stroški opremljanja. Tudi če je stanovanje vseljivo, novi lastniki pogosto hitro ugotovijo, da potrebujejo novo kuhinjo, gospodinjne aparate, pohištvo ali manjša popravila. Če pri nakupu porabijo vse prihranke, lahko že prvi nepredvideni izdatki povzročijo finančne težave.

Priporočljivo je, da kupci tudi po nakupu ohranijo vsaj del finančne rezerve za nepričakovane stroške. Lastništvo stanovanja namreč prinaša tudi izdatke, ki jih najemniki pogosto nimajo – rezervni sklad, vzdrževanje, popravila in višje stroške energije. V naši nepremičninski družbi kupcem priporočamo, naj pred nakupom ne razmišljajo zgolj o tem, ali bodo dobili kredit, temveč predvsem o tem, ali bodo tudi po vselitvi finančno varni. Nakup prve nepremičnine ne sme izprazniti vseh prihrankov. Po-

Zakaj je reden stik z računovodjo pomembnejši kot kadarkoli prej?

VODENJE PODJETJA DANES NI VEČ ZGOLJ VPRAŠANJE PRODAJE, STORITEV IN RAZVOJA. PODJETNIKI SE VSAKODNEVNO SREČUJEJO S SPREMENJANIMI ZAKONODAJE, NOVIMI DAVČNIMI PRAVILI IN VSE VEČJIMI ADMINISTRATIVNIMI ZAHTEVAMI. V TAKŠNEM OKOLJU RAČUNOVODJA NI VEČ LE IZVAJALEC OBRAČUNOV IN PRIPRAVE POROČIL, TEMVEČ POMEMBEN SOGOVORNIK PRI SPREJEMANJU POSLOVNIH ODLOČITEV.

Še vedno velja prepričanje, da je računovodski servis potreben predvsem ob oddaji letnih poročil, obračunu davkov ali reševanju nastalih težav. V praksi pa se pogosto izkaže, da bi bilo veliko zapletov, dodatnih stroškov in nepotrebnega stresa mogoče preprečiti s pravočasno komunikacijo in rednim sodelovanjem.

Pravočasne informacije za boljše poslovne odločitve

Redno posredovanje dokumentacije in odprta komunikacija z računovodjo omogočata sproten pregled nad finančnim stanjem podjetja. Podjetnik tako lažje spremlja prihodke, stroške, denarni tok in prihodnje obveznosti ter se na spremembe pripravi pravočasno.

Pomembne poslovne odločitve, kot so sprememba načina obdavčitve, širitev dejavnosti, zaposlovanje ali vstop v sistem DDV, lahko pomembno vplivajo na poslovanje. Če so sprejete brez ustreznih informacij, se lahko podjetnik znajde v položaju, ko mora

naknadno odpravljati posledice odločitev, ki bi jih bilo mogoče bolje načrtovati.

Računovodja kot podpora pri preprečevanju napak

Vloga sodobnega računovodje tako presega zgolj pravilno evidentiranje poslovnih dogodkov. Njegova dodana vrednost je predvsem v tem, da podjetnika pravočasno opozori na spremembe, možna tveganja in priložnosti za učinkovitejšo poslovanje.

Področje zakonodaje in davčnih pravil se namreč nenehno spreminja. Spremembe pri normiranih s.p.-jih, DDV-poročanju, različnih oblikah dejavnosti in drugih obveznostih zahtevajo sprotno spremljanje. Podjetniki, ki so v rednem stiku s svojim računovodskim servisom, se na novosti lažje pripravijo in se pogosteje izognejo nepričakovanim stroškom ali zapletom.

Manj administrativnih skrbi, več časa za razvoj

Čas je ena najdragocenejših dobrin vsakega podjetnika. Urejena dokumentacija, pravočasno posredovani podatki in jasna komunikacija zmanjšujejo možnost napak ter omogočajo, da se podjetnik osredotoči na svoje stranke, razvoj storitev in rast podjetja. Ko so informacije ažurne skozi vse leto, je priprava obračunov,

BRANKO
LONČAR

membno je, da ostane dovolj rezerve za nepričakovane stroške, opremo, vzdrževanje in vsakodnevno življenje. Prav dobra finančna priprava je pogosto ključ do tega, da novo stanovanje postane dolgoročna varnost in ne vir dodatnega stresa.

Obala
nepremičnine

Obala nepremičnine d.o.o.

Obala 16, 6320 Portorož

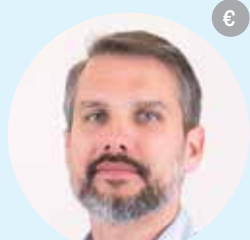
Tel : 05 674 10 30

Mob: 041 35 22 00

info@obala-nepremicnine.si

www.obala-nepremicnine.si

JURE
HALIK

poročil in drugih obveznosti bistveno enostavnejša. Hkrati ima podjetnik vedno na voljo podatke, ki jih potrebuje za premišljene poslovne odločitve. Reden stik z računovodjo zato ni samo administrativna obveznost, ampak pomembna naložba v varnejšo, učinkovitejšo in uspešnejšo prihodnost podjetja.

RAČUNOVODSKI SERVIS

fidata
finance

FIDATA d.o.o.

Ankaranska c. 7b, 6000 Koper

Tel: +386 59 052 423

info@fidata.si

http://www.fidata.si

Za enostavnejši začetek poslovne poti

KO ADMINISTRACIJA VZAME VEČ ČASA, KOT PRIČAKUJETE

Ustanovitev podjetja danes ne predstavlja več večje ovire, vendar se pravi izzivi začnejo takoj ob začetku poslovanja. Novi podjetniki se hitro znajdejo v vrtincu administrativnih nalog – od izdajanja prvih računov do spremljanja stroškov, urejanja plačil in vodenja dokumentacije. Prav ti procesi pogosto vzamejo več časa, kot so sprva pričakovali.

Podatki kažejo, da podjetniki administraciji lahko namenijo tudi do en mesec na leto. Gre za nujna opravila, ki pa neposredno ne prispevajo k prihodkom. Posledično zmanjkuje časa za razvoj dejavnosti, delo s strankami in iskanje novih poslovnih priložnosti. Na začetku podjetniške poti sta zato ključna dva dejavnika: nizki začetni stroški ter enostavno in pregledno poslovanje.

VEČ FOKUSA NA POSEL, MANJ NA BIROKRACIJO

Večina podjetnikov si želi razvijati svojo idejo, ne pa izgubljati časa z birokracijo. A prav prvi meseci pogosto prinesejo največ administrativnih obremenitev. Zato posta-

jajo vse pomembnejše rešitve, ki poenostavijo vsakodnevne procese in združujejo ključne storitve na enem mestu.

REŠITEV ZA PRVI KORAK: PAKET START UP

Ena izmed takšnih rešitev je **Paket Start up** pri Intesi Sanpaolo Bank, ki je namenjen novoustanovljenim podjetjem, samostojnim podjetnikom in drugim poslovnim subjektom, ki na trgu poslujejo manj kot eno leto. Paket združuje osnovne bančne storitve in pomaga zmanjšati začetne stroške, saj je v prvem letu brezplačen. Paket vključuje **poslovni transakcijski račun, poslovno debetno kartico** Activa Visa, **spletno in mobilno Poslovno banko IN**, določene **plačilne naloge**, elektronske izpiske, **SMS-obveščanje** ter **POS-terminal** brez mesečne najemnine.

LAŽJE IZDAJANJE RAČUNOV Z APLIKACIJO RAČUN123

Pomemben del administracije predstavlja izdajanje računov, ki lahko brez ustreznih orodij hitro postane zamudno opravilo. Zato ponudba vključuje tudi **12-mesečni brezplačen dostop** do aplikacije **Račun123** (Osnovni paket).

Aplikacija omogoča enostavno in hitro izdajanje ter davčno potrjevanje računov, pošiljanje e-računov (XML in UJP) ter pregled poslovanja prek računalnika ali mobilne naprave. Podjetnik lahko tako administrativne naloge opravi kjerkoli in kadarkoli, brez zapletov.

VEČ ČASA ZA RAST PODJETJA

Na začetku poslovanja štejeta vsak prihranjen evro in vsaka ura. Manj administracije pomeni več časa za rast in razvoj. Paket Start up skupaj z aplikacijo za izdajanje računov Račun123 tako predstavlja praktično podporo podjetnikom, ki želijo svoj fokus usmeriti v posel, ne v birokracijo. Za več informacij o ponudbi za novoustanovljena podjetja obiščite spletno stran www.intesasanpaolo-bank.si/podjetja ali se oglasite v najbližji poslovalnici Intese Sanpaolo Bank.

V Portorožu so se ponovno srečali strokovnjaki s področja pomorstva, prometa in logistike

V Grand Hotelu Bernardin v Portorožu je 8. in 9. junija potekalo 22. Mednarodno posvetovanje o prometni znanosti – International Conference of Transport Science (ICTS 2026). Dogodek je tudi letos združil raziskovalce, strokovnjake in predstavnike gospodarstva s področij pomorstva, prometa in logistike z različnih koncev sveta.

Konferenco je odprl dekan Fakultete za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani, prof. dr. Peter Vidmar, ki je pozdravil številne udeležence ter poudaril pomen povezovanja znanosti in prakse pri iskanju rešitev za izzive sodobnega transporta. ICTS ima dolgo tradicijo. Njegov idejni pobudnik je prof. dr. Livio Jakomin, od samega začetka pa konferenco skupaj organizirata Slovensko društvo za znanost v prometu in Fakulteta za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani. Prva konferenca je potekala leta 1997 v Portorožu, ko je bilo predstavljenih 58 prispevkov, večinoma avtorjev iz Slovenije in Hrvaške. Kot pojasnjuje izr. prof. dr. Marina Zanne, se je konferenca skozi leta močno razvila: »Iz dogodka regionalnega pomena smo zrasli v mednarodno prepoznano znanstveno srečanje. Danes v znanstvenem odboru sodelujejo priznani raziskovalci iz približno dvajsetih držav, kar pomembno prispeva h kakovosti in strokovni ravni konference.«

Letošnja konferenca je bila po številu prispevkov in udeležencev največja doslej. V dveh dneh so organizatorji pripravili plenarno sekcijo s štirimi predavanji ter kar 20 tematskih sekcij. Skupno je bilo predstavljenih 130 raziskovalnih prispevkov, pri katerih je sodelovalo skoraj 400 avtorjev iz 34 držav s treh celin.

Posebno pozornost so namenili mladim raziskovalcem. Svoja dela je predstavilo 31 doktorskih študentov, mnogi med njimi prvič na mednarodni znanstveni konferenci. »Mladim raziskovalcem želimo ponuditi prostor, kjer lahko predstavijo svoje delo, prejmejo strokovne komentarje in navežejo stike za prihodnje sodelovanje. Prav oni

PETRA MEŽNARC

bodo čez deset ali dvajset let soustvarjali razvoj pomorstva, prometa in logistike,« poudarja dr. Zanne.

Raziskovalni prispevki so obravnavali številne aktualne teme. Veliko pozornosti je bilo namenjene trajnostnemu razvoju, razogljičenju prometa, uvajanju alternativnih goriv, kot so vodik, amonijak in utekočinjeni zemeljski plin, ter vplivom prometa na podnebne spremembe in morsko okolje.

Pomemben del razprav je bil namenjen prometni varnosti. Predavatelji so predstavljali raziskave s področja pomorske varnosti, preprečevanja nesreč, vpliva človeškega dejavnika ter sodobnih pristopov k reševanju na morju. Obravnavali so tudi cestno varnost, od varnosti v bližini šol do analiz dejavnikov tveganja v prometu. V ospredju so bile tudi nove tehnologije. Udeleženci so predstavili rešitve, ki vključujejo umetno inteligenco za optimizacijo prometnih poti, digitalne dvojčke, pametne prometne sisteme, vizualno prepoznavanje vozil ter celo možnosti uporabe kvantnega računalništva v pristaniški logistiki.

»Raziskave, predstavljene na konferenci, niso zgolj teoretične. Njihov cilj je ponuditi konkretne rešitve za izzive, s katerimi se vsakodnevno srečujejo prometni in logistični sistemi,« pojasnjuje sogovornica.

Med pomembnimi temami so bili še razvoj pametnih pristanišč, vplivi križarjenj na okolje in lokalne skupnosti, urbana mobilnost, električna in avtonomna vozila, trajnostna dostava na zadnjem kilometru ter učinkovitejše upravljanje oskrbovalnih verig.

Konferenco so podprla številna podjetja in organizacije, ki pomembno vplivajo na razvoj transporta, logistike in pomorstva v jugovzhodni Evropi:

- Adria Kombi – največji neodvisni intermodalni operater v JV Evropi, ki povezuje Luko Koper in slovenska vozlišča z evropskimi središči;
- CargoX – inovativno podjetje z blockchain platformo za varen prenos e dokumentov in digitalni prenos lastništva (povezuje več kot 75.000 podjetij po svetu);
- SEESARI – neprofitno združenje za razvoj železniškega prometa v JV Evropi, ki združuje več kot 60 organizacij iz 14 držav;
- Luka Koper – edino slovensko tovorno pristanišče, vodilno kontejnersko središče na Jadranu in eno najpomembnejših evropskih pristanišč za pretovor vozil;
- METRANS – železniški operater, ki povezuje jadranska pristanišča z zaledjem srednje in vzhodne Evrope ter

tedensko upravlja več kot 40 vlakovnih parov;

- Mišped – pomemben ponudnik celovitih integriranih logističnih rešitev v Sloveniji in v JV Evropi za izvozne in uvozne blagovne tokove, s poudarkom na avtomobilski industriji;
- LogRail – specializirana mednarodna logistično špediterska skupina na regionalnem železniškem omrežju, ki nudi tudi najem, vzdrževanje in modernizacijo vagonov.

Pomemben mejnik za konferenco predstavlja tudi sodelovanje z založbo Elsevier. Od leta 2024 so konferenčni zborniki objavljeni na platformi ScienceDirect in indeksirani v podatkovni zbirki Scopus, kar prispevom zagotavlja večjo mednarodno vidnost.

»Objava pri Elsevierju je bila pomemben korak naprej. Avtorjem omogoča večjo prepoznavnost njihovih raziskav, hkrati pa krepi ugled konference v mednarodnem akademskem prostoru,« pravi dr. Marina Zanne.

Čeprav ICTS po obsegu še ne sodi med največje svetovne konference, ostaja pomembno mednarodno stičišče raziskovalcev in strokovnjakov, ki iščejo odgovore na najpomembnejša vprašanja prihodnosti pomorstva, prometa in logistike.

Pa je šel okoli 100 milijard evrov vreden projekt po gobe, kot radi rečemo pri nas.

Načrtovan kot največji skupni obrambni projekt v Evropi, je propadel zaradi nesoglasij med nemškimi in francoskimi podjetji. Načrtovan je bil za razvoj najsodobnejšega evropskega bojnega letala. Projekt, ki sta ga leta 2017 začela francoski predsednik Emmanuel Macron in takratna nemška kanclerka Angela Merkel, naj bi bil hrbtenica zračne obrambe nove generacije, združeval bi letala, drone in sistem, ki bi vse to povezoval.

Spor med podjetjema Airbus in Dassault je bil tako oster, da je kljub posredovanju politike in vlad obeh držav projekt propadel. Interesi so bili premočni. Države so v resnici ščitile svoje proizvajalce. Vprašanja, kdo bo vodil projekt, kdo bo imel na koncu največ koristi, pa tudi vprašanje, ali naj bo letalo prilagojeno za uporabo jedrskega orožja, kot so želeli Francozi, čemur so Nemci nasprotovali, so pripeljala do klavnega zaključka. Gre za nazoren primer tega, zakaj je morda zamisel o nekakšni skupni evropski obrambi, kaj šele vojski, vsaj za zdaj le iluzija.

V zadnjih nekaj letih, po napadu Rusije na Ukrajino in po vse večjih pomislekih ameriškega predsednika Trumpa, grajah, prepirih z Evropo, zahtevah, grožnjah, da Evrope ne bo branil, pa celo namigih, da bi si prisvojil kakšen njen del (Grenlandijo), se je Evropa začela resno ukvarjati s tem, da bo morda morala sama skrbeti za svojo obrambo.

Ena izmed velikih težav so prav velika nesoglasja, kakršno se je pokazalo pri propadlem projektu bojnega letala. Ta seveda niso nič novega, že leta 1954 je denimo Francija zavrnila sodelovanje v evropski varnostni skupnosti.

Ko gre za vojsko in vojaške zmogljivosti, nam ne manjka znanja, ampak povezovanja, poudarjajo vojaški

strokovnjaki, kot je profesorica Jelena Juvan. Evropa lahko, če računamo čez palec, zbere okoli milijon in pol vojakov. Problem je le, da pri tem ni govora o kakšni skupni evropski vojski. Evropski komisar za obrambo Andrius Kubilius je predlagal ustanovitev stalne skupne evropske vojaške sile, ki bi štela okoli 100 tisoč vojakov, kar naj bi zmanjšalo odvisnost od ZDA. Pri tem se odpira več vprašanj kot odgovorov.

Kdo bi to vodil – Nemčija, Francija ali morda Poljska, ki za vojsko nameni največ denarja v Evropi? Kaj bi bilo z Irsko, Avstrijo, ki imata status nevtralnih držav? Kdo bi tej sili poveljeval, kako bi se vojska rekrutirala, bi to povsod pomenilo uvedbo obveznega naborništva?

Raziskava Gallupa iz leta 2024 v 45 državah je sicer pokazala, da bi se v Nemčiji, Španiji, Italiji borilo le 14 odstotkov ljudi. Največ na Poljskem in v Litvi pa še tam manj kot polovica. Seveda je tako, ko je mir, številke bi bile nedvomno drugačne v primeru izbruha spopadov ali vojne. Ni samo veselje do vojskovanja problem. Za zdaj so večina tehnologije, sateliti, informacije in poveljniška struktura še povsem ameriški, nihče izmed evropskih generalov trenutno nima izkušenj z vodenjem formacij, večjih od brigade.

Tudi v Evropskem parlamentu so predlogi za Evropsko obrambno unijo s skupnim odločanjem in silami za hitro posredovanje. Med pobudniki je tudi slovenski poslanec Matej Tonin, za zdaj pa, kot kaže, ideja

še nima pravega zagona.

Naj bi pa EU v prihodnjem finančnem planu do leta 2030 namenila okoli 800 milijard evrov za obrambne namene. Za ZDA je to še vedno bolj drobiž, njihov letni vojaški proračun je šel že čez tisoč milijard dolarjev.

Američani za zdaj to precej pokorno prenašajo. Reže se jim vse ostalo – od denarja za socialo, zdravstvo, šole in hrano –, pa se temu ne upirajo pretirano, očitno so jih prepričali v druge vrednote.

Bo tako tudi v Evropi, kjer se sicer že nekaj časa kar uspešno gradi občutek vse večje

ALENKA ARKO

zunanje ogroženosti in kjer se tudi ustvarja vtis, da Evropa tehnološko že tako zaostaja, da jo lahko reši le pospešena militarizacija? Po drugi strani pa imajo v Evropi socialna država, javno zdravstvo, javno šolstvo in infrastruktura vendarle precej bolj utrjen položaj.

Na koncu je vedno vprašanje, kdo bo to plačal. Kakšnih skrivnosti tukaj ni. Kot je že napovedalo več visokih predstavnikov, bo pač treba malo stisniti pas. Rezalo se bo, kot vedno, pri najšibkejših, pa pri stvarih, ki se ljudem zdijo, vsaj dokler jim ne odtrga strehe nad glavo, popolnoma brez veze, na

primer okoljskih ukrepov. Pa pri socialni, pri denarju za kmete in pri kohezijski politiki, torej denarju, neposredno namenjenemu za pomoč manj razvitim območjem.

OECD, Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj, je nedavno objavila poročila za Slovenijo. Med drugim predlaga omejitev stroškov za pokojnine, ukinitve božičnice ter obdavčitev malice in povračila stroškov prevoza na delo, vse zaradi, kot pravijo, konsolidacije javnih financ in tudi zahtev po višjih obrambnih stroških.

Redko kdo sploh pomisli, da obstaja še druga možnost: da bi prek poštenih dav-

kov več prispevali najbogatejši. (Da se da, je dokazal newyorški župan Mamdani, ki je uspel v nekaj mesecih v veliki meri z davkom na drugo luksuzno nepremičnino za 12 milijard zmanjšati proračunsko luknjo.) A to je prej izjema kot pravilo. Pri nas bi ob takšnih predlogih hitro slišali očitek, da smo lastnikom druge, tretje nepremičnine ali nove jahte zgolj nevoščljivi. Sicer pa vzeti bogatim že od Robina Hooda naprej velja za nekakšen zločin.

Kari Ožbot Koren: med Koprom in Neapljem

JEZIKI ODPIRAJO SVET

Kari Ožbot Koren je iz Kopra. Mlad je, letnik 2002. Odraščanje v dvojezičnem okolju je zaznamovalo njegovo življenje in ponosen je na to, da je Istran. Je študent četrtega letnika italijanistike na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem (po starem sistemu 4 + 1). Jezikoslovje je njegova strast, radovednost pa njegova življenjska drža. Italijanščino se uči od prvega razreda osnovne šole, kasneje so se ji pridružili angleščina, nemščina, francoščina, španščina, sam pa se je učil tudi portugalsčine, švedščine, rusčine in češčine, nazadnje je na fakulteti spoznal latinščino, ki mu je še dodatno odprla pogled na vse romanske jezike. Jeziki ga privlačijo kot sredstvo sporazumevanja in kot dragocen način razumevanja ljudi in sveta.

NATAŠA
BENČIČ
RADIO
KOPER

znamenite pice so ga navdušile številne testeninske jedi, ulična hrana in sladice – sfogliatella, babà, pastiera in druge dobrote so postale del njegovega vsakdana. »Vračal se bom že zaradi hrane,« se pošali in doda: »Hrana v Neaplju je veliko več kot zgolj prehrana. Je del identitete, način druženja, ki povezuje ljudi vseh generacij. Prav ob skupnih obrokih je najbolje spoznaval mesto in njegove prebivalce.«

DOM VIDIŠ DRUGAČE

Jeseni se Kari vrača na magistrski študij italijanistike v Koper. Njegove poti za prihodnost so odprte: morda poučevanje, morda delo v evropskih institucijah, morda celo diplomacija. Največ, kar mu je dala študijska izmenjava, pa ni povezano z ocenami ali opravljenimi izpiti: »Ondesel bom ogromno znanja, predvsem pa izkušnjo življenja v drugačnem okolju. Takšne stvari človeka spremenijo. Največja vrednost izmenjave ni v akademskem znanju. Življenje v drugem okolju človeka prisili, da postane bolj samostojen, prilagodljiv in odprt. Nauči te sprejemati drugačnost in razumeti, da obstaja mnogo različnih načinov, kako živeti. Takšne izkušnje odprejo pogled na svet. Ko se vrneš domov, nisi več isti človek kot ob odhodu. Ostaneš povezan s svojim krajem, hkrati pa spoznaš, da je svet veliko večji in bolj zanimiv, kot si si predstavljal.« Zdjaj Slovenijo vidi drugače kot pred odhodom: »Ne zavedamo se vedno, v kakšnem rajju živimo. Ko nekaj časa preživiš drugje, začneš bolj ceniti stvari, ki se ti zdijo doma samoumevne.«

»Bolj kot spoznavаш jezike, bolj ugotavljaš, kako raznolik in hkrati povezan je svet. Radovednost je ena najpomembnejših človekovih lastnosti,« pravi. Odraščanje v Istri je pri tem odigralo pomembno vlogo. Že zgodaj se je navadil prehajati med jeziki, narečji in kulturami: »Zadnja leta berem samo v italijanščini, v mojem življenju ima povsem enakovredno vlogo kot slovenščina. Zelo sem navezan na slovensko-istrsko in italijansko-tržaško narečje. Popoln pogovor je zame mešanica vseh teh štirih idiomov, tako prevajanje ni potrebno, lahko samo govorimo.« Radovednost ga je vodila tudi na študijsko izmenjavo v Italijo.

LETO POD VEZUVOM

Ko je iskal univerzo za Erasmus izmenjavo, je vedel, da želi oditi v okolje, kjer bo italijanščina del vsakdana. Izbral je Neapelj, eno najstarejših in najbolj posebnih italijanskih mest: »Sever Italije dobro poznam. Želel sem nekaj drugačnega. Neapelj me je pritegnil zaradi zgodovine, kulture, ljudi in seveda kulinarike.« V mesto pod Vezuvom je prišel za celo študijsko leto. Obiskuje Università degli Studi di Napoli Federico II, eno največjih evropskih univerz z okoli 80.000 študenti. Že prvi dnevi so pokazali, kako drugačen je njihov študijski svet od našega. Že pred odhodom je sodeloval v več mednarodnih projektih in krajših Erasmus izmenjavah. Med drugim je sodeloval pri projektu treh evropskih univerz ter pri pripravi priročnika za učenje italijanščine kot tujega jezika. Tovrstne izkušnje so mu dale samozavest za daljše bivanje v tujini, a priznava, da je leto dni v mestu z več milijoni prebivalcev vseeno nekaj povsem drugega. Na predavanjih predmetov, ki jih poslušal v Neaplju, je bilo včasih tudi po več kot sto

študentov. Tam predavanja niso obvezna, profesorji pa večinoma predavajo frontalno, brez večje interakcije s študenti. Če je na Fakulteti za humanistične študije v Kopru osebni stik nekaj samoumevnega, ga je v tako velikem sistemu precej manj. Kljub temu pa je izkušnja pozitivna: »Profesorji in študenti so me lepo sprejeli in me kot Erasmus študenta ne obravnavajo drugače kot domače študente.«

MESTO, KI NIKOLI NE UTIHNJE

Neapelj ga je očaral, a tudi presenetil. Je mesto nasprotij, kjer si kaos in lepota podajata roki: »Prometa ne zmanjka nikoli. Cestni predpisi so bolj priporočilo kot pravilo, hupanje pa nekakšna stalna zvočna kulisa mesta.« Smeti, hrup in gneča so del vsakdanjika, čeprav je mesto veliko bolj čisto kot nekoč. Včasih Karija zbudi ognjemet, drugič glasno praznovanje na ulici. Prvi večer v Neaplju je bil prepričan, da sliši streljanje, potem pa je ugotovil, da nekdo zgolj praznuje rojstni dan. Posebej zanimive so lokalne verske procesije, ki še danes živijo v mestnih četrtih. Ko skozi ulice potuje kip Marije, se ustavi celo promet, takrat vozniki pozabijo na hitenje in običajno kršenje prometnih pravil. Za Neapelj še vedno velja stereotip o nevarnem mestu, a Kari ga ne doživlja tako. Nasprotno. V mestu čuti varnost, veliko prisotnost policije in vojske, predvsem pa je spoznal ljudi, ki so ga prepričali s svojo neposrednostjo in toplino: »Neapeljčani te hitro sprejmejo medse. Pogovor se lahko začne v vrsti za kavo, na avtobusu ali v trgovini. Ljudje so odprti in zelo radi poklepetajo.« Presenetilo ga je tudi, kako drugače ljudje gledajo na svet. V pogovorih je opazil, da so morda bolj osredotočeni na lokalno okolje in manj na širšo evropsko sliko. Slovenci smo bolj odprti navzven, bolj pozorni na dogajanje zunaj svojih meja.

OKUSI, ZARADI KATERIH SE VRAČAŠ

»Pizza v Neaplju in pizza v Sloveniji sta po mojem dve različni jedi, ki si zgolj delita isto ime.« Skrivnost je v sestavinah, tradiciji in spoštovanju lokalnega okolja. Neapeljčani prisegajo na načelo »a chilometro zero«, uporabljajo predvsem sestavine iz bližnje okolice. Poleg

Ciplji niso le ribe, ampak del naše dediščine

Razstava Ševoli v mrežah – tradicionalni lov na ciplje in akvareli jadranskih rib v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu

»Glavni dejavnosti sta bili nekoč morje in soline. Vsak april je bil Piran skoraj prazen, ker so vsi odhajali delat v soline,« se spominja 73-letna Portorožanka Maria. Solinarji so se v Sečoveljske soline odpravljali že okoli tretje ure zjutraj, medtem ko so ribiči

na morje odhajali ponoči, tako kot nekateri še danes. V času polne lune ribolova praviloma ni bilo, od novembra do aprila pa je potekal lov na ribe selivke z vlečnimi mrežami.

Spomini na čas, ko sta življenje ob morju narekovala ribištvo in solinarstvo, so zaznamovali tudi odprtje razstave Ševoli v mrežah – tradicionalni lov na ciplje in akvareli jadranskih rib, ki je od 16. junija do 18. septembra na ogled v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu.

Ko so se jate približale Portoroškemu zalivu, so jih ribiči s čolni obkrožili, nato pa ujeli v veliko mrežo. Ko je bil ulov zbran, so mrežo skupaj z ribami potegnili

MILICA
GOLIJANIN

proti obali, kjer se je delo nadaljevalo. Lov na ciplje je bil nekoč eden najbolj prepoznavnih prizorov življenja ob morju in pomemben vir zaslužka za številne družine na območju Pirana in Portoroža.

Skrbno zasnovana razstava, ki so jo pripravili dr. Nadja Terčon in kustosinja Veronika Bjelica v sodelovanju z Vinkom Oblakom, je prva razstava na našem območju, posvečena lovu na ciplje.

»Ciplji niso le v mrežah, temveč tudi v naših spominih,« je ob odprtju razstave povedala dr. Nadja Terčon. Kot je poudarila, takšnega načina lova niso poznali ne v Izoli ne v Kopru, medtem ko je imel lov na ciplje v Piranu in Portorožu posebno mesto v lokalni tradiciji. Prav tam so izdelovali posebne mreže za lov na ciplje in dosegali bogate ulove, ki so včasih znašali tudi več ton rib.

»Ideja za razstavo se je rodila konec lanskega poletja. Ker nismo želeli ponavljati zgodbe, smo se odločili, da v ospredje postavimo ciplje, ki so tesno povezani z našim morjem. Tako smo skozi razstavo povezali obmorski prostor, piransko ribiško tradicijo, lov na ciplje in mreže, ki so bile nepogrešljiv del tega načina življenja,« je pojasnila.

Razstava je razdeljena na tri vsebinske sklope. Prvi je posvečen lovu na ciplje ter obiskovalcem predstavlja njegovo zgodovino, zanimive podatke, dokumentarne fotografije in pričevanja ribičev, ki jim je ribolov z mrežami pomembno zaznamoval življenje.

Drugi sklop je namenjen prav mrežam, ki so bile nepogrešljiv del te ribiške tradicije.

»Marsikdo si predstavlja, da ribič preprosto vzame mrežo in gre na morje. V resnici pa je v ozadju veliko znanja in podrobnosti. Če želi ujeti določeno vrsto rib, mora izbrati tudi pravo vrsto mreže,« pojasnjuje etnologinja in kustosinja Veronika Bjelica.

Dodaja, da je bilo prav raziskovanje mrež eden največjih izzivov pri pripravi razstave.

»Pri tem sem imela veliko pomoč Vinka Oblaka, ki se že vrsto let ukvarja z raziskovanjem ribištva, pa tudi Paola Decarlija, nekdanjega ribiča iz Sesljana, ki o mrežah ve izjemno veliko,« je povedala.

V Monfortu so na ogled različne vrste mrež, ki pričajo o spretnosti in znanju nekdanjih ribičev ter o pomenu, ki ga je imel lov na ciplje za obalno prebivalstvo.

Tretji sklop predstavljajo akvareli beneškega slikarja Luigija Divarija, ki s svojimi deli obiskovalca popeljejo v svet morja, ribištva in življenja ob obali ter razstavi dodajo tudi umetniško dimenzijo.

MEDUZA
BEACH CLUB

LifeClass Portorož

Uživajte v vedno svežih krožnikih mediteranskih in drugih jedi, ki kar kličejo po kosilu ob morju.

Obiščite restavracijo Meduza Beach Club in se prepričajte še sami.

Preverite ponudbo:

marjetica
KOPER

PREKLOPI NA **račun** @ SCEGLI **pagamenti**

Izberite okolju prijazen način plačevanja računov.
Scegli la fatturazione elettronica per il rispetto verso l'ambiente.

www.marjeticakoper.si/eracun

PREKMUREC, ZALJUBLJEN V OBALO

Manuel Časar, od natakarja do kuharja pred kamerami

Gledalce TV Slovenija v oddaji Okusi Slovenije navdušuje Manuel Časar, mladi Prekmurec, ki obvlada kulinariko in strežbo. Ko je dobil priložnost za delo najprej v restavraciji z Michelinovo zvezdico v Portorožu, nato pa še v enem od hotelov v mestu rož, mu ni bilo težko melanholičnih prekmurskih ravníc zamenjati s slikovitostjo Obale. In ker se z veseljem loteva novih izzivov ter vztrajno rine iz cone udobja, je sprejel še ponudbo za vodenje oddaje, četudi je to pomenilo spoznavanje s kamero in televizijskim kuhanjem, ki ima čisto drugačne zakonitosti od tistega doma in v restavracijah.

»Od nekdaj sem si želel postati filmski igralec. Vso osnovno šolo sem obiskoval dramski krožek, kjer sem neizmerno užival. V vsaki vlogi sem dal vse od sebe, da bi lik zaživel čim bolj pristno in resnično. Ker prihajam iz majhne obmejne vasice na meji z Avstrijo in sem odraščal v hiši, ki je bila vedno polna obiskov, sem bil z gostoljubjem povezan že od malih nog. Tudi naši prvi avstrijski sosede imajo gostilno, zato sem bil s tem svetom ves čas v stiku. Moj dedek je bil velik ljubitelj gostinstva. Ljudje pravijo, da je bil natakar z dušo in srcem. Mama mi pogosto reče, da sem ves po njem in da hodim po njegovih stopinjah. Tako sem nekako z gostinstvom in

gostoljubnostjo povezan že od otroštva,« veselo razlaga Manuel, ki je predan svojemu delu.

Hitro navrže, da je vsako delo lepo in vredno spoštovanja, če ga opravljaš s srcem. Njemu je najlepše delo z ljudmi, ko lahko nekemu polepša dan z lepo besedo, iskrenim nasmehom ali prijazno gesto. Seveda pa obstajajo tudi temnejše plati, vendar temu ne daje prevelikega poudarka. Vseeno pove, da se ljudje včasih ne zavedajo, kaj vse pomeni biti gostinec. V enem samem dnevu si lahko psiholog, organizator, vremenar, glasbenik, sommelier in še marsikaj drugega.

»Prav zato menim, da bi moral biti ta poklic bolj cenjen. Tudi mi smo samo ljudje, gospodje in gospe, ki strežejo gospode in gospe. Vendar pa je tudi gostinstvo panoga, ki se zelo hitro spreminja. Trendi se spreminjajo iz leta v leto ali celo iz meseca v mesec. Veliko vlogo je prevzela digitalizacija, vendar gostje še vedno najbolj cenijo pristen odnos, iskrenost in kakovostno storitev. Tehnologija lahko marsikaj olajša, ne more pa nadomestiti človeškega stika,« je prepričan mladenič, ki ni imel težav z iskanjem službe. Meni, da je to odvisno predvsem od posameznika. Če si pripravljen delati in se učiti, dela ni težko najti.

VEČ ZNAŠ, VEČ VELJAŠ

Sam se je po osnovni šoli vpisal na Srednjo gostinsko in turistično šolo v Radencih. Nato je študij nadaljeval na Višji strokovni šoli za gostinstvo, velnes in turizem Maribor (VSGT), kjer je diplomiral leta 2020. Zatem se je vpisal na Fakulteto za turistične študije Turistica in diplomiral leta 2023. Trenutno zaključuje magistrski študij na Fakulteti za management v Kopru, smer Pravo za management. Gre za nekoliko drugačne vode, vendar verjame, da velja rek: več znaš, več veljaš. Kljub temu da se je zelo hitro osamosvojil, s tem ni imel težav.

DESETLETJE NA OBALI

»Letos mineva deset let, odkar sem kot dijak začel delati na slovenski Obali. Sprva sem delal sezonsko, nato pa sem se z vpisom na Turistico tukaj tudi zasedel in ostal. Domov se poleti zaradi dela ne vračam pogosto, vse pa nadoknadim pozimi, ko je

ANDREJA
COMINO

dela manj. Na Obalo me je seveda pritegnilo morje. Kot Prekmurec sem bil nad njim vedno navdušen. Tu se odlično znajdem, saj menim, da imamo Prekmurci in Primorci posebno vez – mi poleti prihajamo na morje, Primorci pa radi obiskujejo Prekmurje in naše terme. Trenutno živim v Luciji, kjer je prijetno in mirno. Našel sem tudi nekaj posebnih kotičkov, kamor turisti redkeje zaidejo. Se pa še danes zgodi, da me kdo »grdo« pogleda zaradi registrske oznake MS na avtomobilu. Konec koncev sem še vedno prišlek,« v smehu pove Manuel in doda, da so ga domačini sprejeli zelo lepo.

Še posebej jih razveseli, ko jim pripravi kakšno prekmursko specialiteto. Turisti

pa pogosto menijo, da je Slovenija tako majhna, da je vse lokalno. Zanje je razdalja od Goriškega do Pirana približno takšna, kot je vožnja okoli njihovega domačega mesta. In ker mu je na Obali tako lepo, si zlahka predstavlja, da bi tu postal njegov stalen dom, kjer bi si ustvaril družino.

TELEVIZIJA? SPLOH NI PROBLEM!

»Rad bi živel v manjši vasici, ki bi me spominjala na moj domači kraj. Čeprav sem vzljubil Obalo, človek vedno nosi del doma s seboj. Lepo bi bilo ustvariti družino v okolju, kjer bi imel bližino morja, hkrati pa občutek domačnosti, povezanosti in miru, ki ga poznam iz Prekmurja,« pove mladenič, ki si v svojem poslu želi videti tudi več mla-

dih, ki bi z veseljem opravljali to poslanstvo. Gostinstvo je lep poklic, ki pa zahteva veliko predanosti.

O osebnem in kariernem razvoju razmišlja tudi sam. Želi si opraviti še WSET Level 3 in se dodatno izobraževati na področju vin ter sommelierstva. In ker se tako rad uči, mu tudi ni bilo težko, ko je zgrabil bika za roge in sprejel ponudbo za vodenje oddaje.

»Prvi trije dnevi snemanja so bili precej stresni. Proti koncu tedna sem se že sprostil in dobil občutek samozavesti, kar je povsem normalno, ko počneš nekaj novega. Najlepše je bilo sodelovati s tako odličnim kolektivom. Od pomivalke posode do režiserja in direktorja, gospoda Siniše, vsi so bili izjemni in si res zaslužijo pohvalo. Težko je bilo predvsem takrat, ko stvari niso šle po načrtih, čas pa je neusmiljeno tek. Pogosto se zgodi, da ravno takrat, ko želiš nekaj pokazati, ne uspe popolnoma po pričakovanjih. A tudi to smo uspešno premagali. Vseh dvanajst oddaj smo posneli v petih dneh, od devete ure zjutraj pa vse do večera. Bil je velik izziv, a na koncu nam je uspelo. In kljub temu da sem ponosen na svoje prekmursko narečje, to ni bilo ovira za televizijo. Prekmurščina nikakor ni bila izziv. Prav lepo mi je bilo kuhati in govoriti v maternem narečju. Prekmurci so bili zelo ponosni, da nekdo spoštuje naše narečje in ga predstavlja širši javnosti,« še pove Manuel, ki so ga znova povabili k vodenju novih delov Okusov Slovenije. Naslednje snemanje je predvideno že za to jesen.

Najlepši trenutek je, ko postaneš gospodar časa in prostora

Prejemnik Tantadruja za življenjsko delo Vladimir Jurc je v več kot petih desetletjih ustvarjanja zaznamoval slovenski gledališki prostor. V pogovoru se spominja let v Slovenskem mladinskem gledališču in Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, govori o ustvarjalni svobodi, ansamblu in o tem, zakaj igralec nikoli zares ne zapusti odra.

Tantadruj za življenjsko delo prihaja po več kot petih desetletjih ustvarjanja. Ko pogledate nazaj, kaj vam ta nagrada pomeni?

Vsakemu ustvarjalcu priznanje veliko pomeni. Predvsem je to potrditev, da si morda na pravi poti. Da ne bluziš nekje brez prave smeri, da si ustvaril temelje, na katerih lahko gradiš, ki jih prepoznajo tudi drugi. Nagrada za življenjsko delo je zame predvsem neka-

kšna zamejitev dosedanjega ustvarjanja. Moj odgovor nanjo pa je preprost: gremo naprej.

Večkrat ste povedali, da je bila vaša igral-ska pot zgodba dveh gledališč – Slovenskega mladinskega gledališča in Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Kaj vam je dalo prvo in kaj drugo?

To je zelo različna dediščina. Od leta 1973 sem zelo tvorno sodeloval pri oblikovanju Slovenskega mladinskega gledališča. Ko sem odšel v Trst, sem ga zapustil v zelo dobri kondiciji. Tam smo se takrat borili za prostor in pravico ustvarjati drugačno gledališče.

Pri ustvarjalnosti vedno poudarjam eno besedo – poštenost. Z gledališčem se nis- mo ukvarjali navidezno ali površno, ampak pošteno, analitično. Veliko smo dali na kolektivno, ansambelsko igro. V vsakem projektu se oblikuje skupina. Ne gre le za igralce, temveč za vse sodelujoče. Ključno je, koliko je ta skupina sposobna iskrenega sodelovanja. To je neke vrste demokracija, kjer vsak najde svoj prostor in prispeva k skupnemu cilju, ne glede na velikost svoje vloge. V tem smislu je gledališče tudi oblika predanosti in ljubezni.

V Mladinskem gledališču smo res garali. Velik poudarek smo namenjali tudi gibu in kulturi telesa. Želeli smo biti pripravljeni na vse igralske izzive in spretnosti, ki jih poklic zahteva. Vedno sem menil, da bi moral vsak mlad igralec vsaj nekaj časa preživeti v takšnem ansamblu. Tam si zgradiš igral-sko ogrodje, predvsem pa spoznaš, da moč gledališča ni v posamezniku, temveč v skupini.

Po desetih letih sem začutil, da potrebujem nove igralske izzive. Manjkale so mi velike dramske vloge, zato sem se odločil za SSG Trst. Ko sva leta 1983 z Majo prišla tja, sva si rekla, da bova ostala največ dve leti. Na koncu sva tam preživela več kot tri desetletja. Če se zdaj ozrem nazaj, na svojo dosedanjo pot, vidim dve gledališči: eno, ki smo ga gradili, pomagali oblikovati, mu dali identiteto, ki se je nato uveljavilo po vsem svetu in še danes polnokrvno živi, ter

drugo, ki sem ga, lahko rečem, spremljal skozi nekakšen zaton in ki se vseskozi bori za svoj obstoj. Ob najinem prihodu je bilo v Trstu zaposlenih 21 igralcev, danes so le še trije. Ta podatek pove več kot dolge razlage. Po drugi strani pa mi je Trst prinesel tisto, kar sem iskal: velike igralske izzive. Tam sem lahko igral Cankarja, Čehova in številne druge velike vloge.

V Trst ste odšli za dve leti in ostali več kot tri desetletja. Kaj vas je tam zadržalo – ljudje, gledališče ali občutek, da ste našli svoj prostor?

Če odgovorim nekoliko poetično – v Trstu me je zadržalo morje. Morje in drugačna klima življenja. Ko sem prišel tja, je bilo med Slovenci še veliko zanosa, veliko pripadnosti slovenstvu. Sčasoma sem dobil občutek, da je ta žar začel ugašati.

Mislil sem, da bi morala Kulturni dom v Trstu in Slovensko stalno gledališče, ki deluje v njem, predstavljati nekakšno ambasado slovenske kulture na tujih tleh – takrat je med državama še potekala meja – ter biti velika vrata v slovensko kulturo, našo občutljivost, senzibilnost in imenitnost.

Živelimo smo, če uporabim ta izraz, skoraj herojska leta. Bili so časi, ko smo bili tudi po šest mesecev brez plače, pa smo vseeno vztrajali. Nikoli se nisem povsem otesel občutka, da se tisti, ki odločajo, ne zavedajo dovolj pomena kulture, zato tudi igralskega poklica ne cenijo tako, kot bi si zaslužili.

Mladinsko gledališče osemdesetih let opisujete kot prostor svobode, eksperimenta in

ansambelske igre. Se vam zdi, da imajo mladi igralci danes še možnost takšnega ustvarjalnega zorenja?

Seveda govorimo o povsem drugih časih. To je bila druga država in drugačen družbeni sistem. Danes opažam, da imajo mladi ustvarjalci bistveno težjo pot. Veliko jih poskuša delovati samostojno, išče nove oblike dela in ustvarjanja, vendar ostaja vprašanje kulturne politike zelo resno. To ne velja le za gledališče, temveč za celotno kulturno področje.

Tržna logika je postala prevladujoča. Vse pogosteje se vrednost umetnosti meri skozi uspešnost na trgu, medtem ko je bilo včasih več prostora za raziskovanje, tveganje in ustvarjalno svobodo. Nočem zveneti nostalgичno, vendar menim, da je mladim danes v marsičem težje. Če pomislim na sedemdeseta in osemdeseta leta, bi rekel, da se je takrat zdelo, da je odprt ves svet. Imeli smo občutek, da je mogoče marsikaj. Danes pa se mi zdi, da so številne poti precej bolj zaprte.

Tantadruj za življenjsko delo pogosto razumemo kot poklon za opravljeno delo. Vi pa se po upokojitvi vračate na oder – v novi sezoni Gledališča Koper vas bomo gledali v predstavi Ledene slike. Kaj vas še vedno vleče nazaj v gledališče? Kaj je tisto, zaradi česar igralec nikoli zares ne odide?

Najpomembnejše je samo delo. Ustvarjalni proces nastajanja predstave. Ko se zbere skupina ljudi – igralci, režiser, sce-

nograf, kostumograf in drugi sodelavci –, nastane posebna skupnost.

Na začetku mora biti vedno prisotna določena mera predanosti. Morda celo ljubezni do dela, ki ga ustvarjamo skupaj. Če se vsak s svojo ustvarjalnostjo in po svojih najboljših močeh vključi v skupni proces, lahko nastane nekaj res lepega.

Danes pa me posebej razveseli še nekaj drugega. Ko me povabijo k novemu projektu, pogosto sodelujem z igralci, ki so bili nekoč moji učenci. To je poseben občutek. Takrat vidiš, da si morda tudi kot pedagog pustil kakšno sled.

Kako danes vstopate v vlogo – drugače kot pri tridesetih? Ste danes na odru bolj svobodni kot nekoč?

Mi igralci vse življenje polnimo neko notranjo skrinjo. Vanjo odlagamo vtise, opazovanja, občutke, obraze, glasbo, pokrajine, srečanja in spomine. Ta skrinja se z leti polni in bogati.

Ko ustvarjamo vlogo, ne iščemo zunaj, ampak znotraj sebe. Študentom sem vedno govoril, da so v njih že vse melodije, vse pokrajine in vsi stavki. Tudi tisti, ki še niso napisani. Samo poiskati jih morajo. Zato je igralsko delo predvsem potovanje vase. Raziskovanje lastnih pokrajin, občutkov in izkušenj.

Sam sem vedno bolj cenil vloge, ki so mi povzročale težave, kot tiste, za katere so govorili, da so mi pisane na kožo. Pri teh drugih si do rešitve prišel hitreje. Pri zahtevnih vlogah pa si moral kopati globlje. Moral si iskati. In ko si po dolgem iskanju prišel do rezultata, je bilo zadovoljstvo toliko večje. Takrat si lahko sam sebi rekel: to sem pa dobro naredil.

Po več kot petdesetih letih na odru – kaj vas v gledališču še vedno gane?

Najlepši del igralskega poklica je trenutek, ko začutiš, da si gospodar časa in prostora. To je največji užitek.

NATAŠA FAJON

Še posebej dragoceni so trenutki, ko med igro odkriješ nekaj novega. Ko neko repliko izgovoriš nekoliko drugače in vidiš, da je kolega na odru s teboj, da skupaj ustvarjata nekaj živega in ne ponavljata zgolj nečesa naučenega. Takrat veš, da predstava diha.

Tudi danes še vedno čutim tremo. Vsak igralec vam bo priznal, da mora obstajati določena napetost, neka pripravljenost. Če tega ni, pomeni, da nisi zares v stvari. Sam imam svoj mali ritual – pred odhodom na oder si v garderobi z mrzlo vodo umijem noge. Pomemben je občutek stika s tlemi, tisti prvi korak na odru.

In potem je tu še občinstvo. Igralci zelo hitro začutimo, ali je publika z nami ali ne. Včasih se zgodi nekaj čudovitega in dvorana ter oder postaneta eno. Takrat nastane tista posebna energija, zaradi katere je gledališče neponovljivo.

Če bi danes srečali mladega Vladimira Jurca, ki po diplomii šele stopa na oder, kakšen nasvet bi mu dali?

Bodi svoj. Samo to. Na koncu je pomembno predvsem to, da verjameš vase in vztrajaš. In da znaš uživati v tem, kar počneš.

Fotografija Jake Varmuža je iz predstave Gledališča Koper Sumljiva oseba (Nušič) v režiji Kokana Mladenoviča, kjer skupaj igrata dva nagrajenca: Jurc in Aleš Valič, letošnji dobitnik Borštnikovega prstana.

Edino kar obiskovalci Pirana iščejo bolj kot **PARKIRNO MESTO** je kaj početi in kam iti.

POSKRIBITE, DA BODO NAŠLI prav vas!

VEČ KOT **113.000** OGLEDOV V POLETNI SEZONI

PARKIRAJTE SVOJ OGLAS TUKAJ

GARAŽNA HIŠA ARZE

Rezervirajte svoj oglasni prostor v garažni hiši Arze

info@okoljepiran.si

OBALA plus
Časopis in portal za slovesko Istro

Imate dejavnost? Si želite novih strank, več kupcev vaših izdelkov ali več naročnikov vaših storitev? Tukaj je pravi prostor za vas! Vaš oglas bo vsak mesec dosegel **27.200** gospodinjstev v slovenski Istri! Pišite nam na marketing@obalaplus.si in predstavili vam bomo prednosti oglaševanja v časopisu in na spletnem portalu www.obalaplus.si

POMOL OKUSOV

IZOLA ISOLA

27. 6. 2026
17.00-24.00

BODI TAM, KO NASTANE *pesem poletja*

CI VEDIAMO LI, QUANDO NASCE *la canzone dell'estate*

AVDITORIJ PORTOROŽ - PORTOROSE
MORJE DOŽIVETIJ / UN MARE DI EMOZIONI

45. melodie *Morja in Sonca* / melodie *del Mare e del Sole*

OBČINA PIRAN COMUNE DI PIRANO

AVDITORIJ

PORTOROŽ PORTOROSE & PIRAN & PIRANO

PIRANSKE SOLINE

SAVA HOTELS & RESORTS

eco shop www.ecoshop.surf

SAZAS

SHOPPING MONTEBELLUNA

barcaffé

VINAKOPER

GENERALI

Radio Koper

Adriatic Istria Resort

ŠKERJANC

okolje Piran - Pirano

ROGASKA

KOTÁNYI

K&N know-how

SPARK ENERGY DRINK

mentos

BUDWEISER Budweiser

STOP

IGANTE cartoni

4. 7. 2026 ob/alle 20.30
AVDITORIJ PORTOROŽ - PORTOROSE

Vstopnice na/Biglietti su entrio.si

Mi2: »Muzika ni tekma«

Fanti iz zasedbe Mi2 so se takoj po obeležitvi 30. obletnice glasbenega ustvarjanja lotili novega podviga – na novo so sestavili in prevetrili svoj akustični repertoar ter ga predstavili v obliki akustične turneje Natur(i). Poleg akustičnih koncertov seveda koncertirajo tudi v svoji standardni, električni podobi.

Člana Mi2 Jernej Dirnbek in Jure Golobič sta ob akustičnem koncertu v Avditoriju Portorož poudarila, da bend tudi po treh desetletjih ostaja ustvarjalno živ, čeprav se je njihov pogled na glasbo in življenje skozi leta nekoliko spremenil.

Kako težka popotnica pri ustvarjanju novih komadov sta, denimo, vaša hita Črtica in Toplice?

Jernej: Moje osnovno načelo je, da muzika ni tekma. Ne smeš tekrovati z drugimi glasbeniki in zasedbami, konec koncev pa niti sam s sabo. Pomembneje je zavedanje, da si po vseh teh letih še vedno sposoben spraviti skupaj kakšen soliden komad. Pri ustvarjanju ne smeš biti obremenjen s tem, ali bo pesem dosegla ali celo preseгла uspeh katere od preteklih uspešnic, saj se je vmes spremenilo preveč stvari.

Ko se na sceni pojaviš na novo, si svež, prineseš nek nov veter in zaradi tega dobiš večjo dozo medijske pozornosti. Sčasoma se to spremeni. Ko že trideset let vsake toliko časa lansiraš kakšno novo stvaritev, ta ne doživi več istega odmeva, čeprav morda ni nič slabša od svojih predhodnic.

Da pa bi v tako dolgem obdobju vedno imel sveže, nove in drugačne ideje ter dajal nekaj še neslišnega in iskričevega od sebe, je praktično nemogoče. Na svetovni ravni ne poznam izvajalca, ki bi mu to uspelo. Bruce Springsteen kot vrhunski avtor še danes ustvarja glasbo, a njegove današnje pesmi niti približno nimajo takšnega dometa kot tiste izpred štiridesetih ali petdesetih let. Pa nikjer ne piše, da so te zadnje skladbe kaj slabše od prejšnjih – gre le za to, da nam ne vzbujajo več občutka nečesa novega.

Ko omenjate radio: se vaša pesem Zbudi me za 1. maj praviloma najbolj vrti prav okoli praznika dela?

Jernej: Nedvomno. Sam sicer nikoli nisem spremljal sporedov predvajanja za nazaj, a vsaj na nacionalnem radiu se skoraj ni-

koli ne zgodi, da je prvega maja ne bi slišal. Na koncertih pa praviloma vedno zažge. Nekatero naše skladbe so pač del železnega repertoarja. Poleg 1. maja v to kategorijo zagotovo sodijo še Toplice, Čista jeba, Sladka kot med, Odhajaš, Proklete vijolice, Štajersko nebo in Sveta Margareta. Ne vem pa, če se zgodi kakšen koncert, da katere od teh ne bi zaigrali.

Kako je sicer pripravljati set listo za koncert v Stožicah, na študentskem žuru ali nenazadnje v Avditoriju Portorož?

Jure: V našem bendu za set listo primarno skrbita Jernej in Tone. Sam lahko iz preteklih izkušenj z drugimi zasedbami povem, da gre za izjemno pomembno večščino, ki jo preprosto mora imeti nekdo v skupini – občutek za načrtovanje pravega sosledja skladb. Nekaj povsem drugega je sestaviti naključen seznam predvajanja za v avto kot pa pripraviti repertoar za nastop v živo. Seznam, ki ga pripravita fanta, se na odru odlično začuti in preprosto teče.

Za Stožice je bilo seveda vložnega ogromno premišljevanja in povezovanja: kako se skladbe lahko prelivajo druga v

drugo, kakšni so tempi in kako se ujema tonalitete. Cilj vsega tega je, da občinstvo po treh urah ne gleda na uro, ampak si reče: »O, kako hitro je minilo!«

Če pa pogledam z vidika samih priprav, smo imeli za akustične koncerte precej več vaj kot običajno. Aranžmaje je bilo treba popolnoma predruščiti, poleg tega pa smo k sodelovanju povabili še pihalno sekcijo.

Kateri komad pa običajno v živo najbolj zažge?

Jernej: V smislu skakanja sta to po mojem mnenju Pojdi z menoj v toplice, v smislu prepevanja pa Sladka kot med.

Jure: Pa tudi Samo tebe te imam je tak, pa morda kakšen Gudek.

Kako pa se vaša publika spreminja skozi leta?

Jernej: To bi tudi jaz rad vedel, ker dejansko se ne (smeh). Zdi se mi, da so tisti pod odrom ves čas stari dvajset let. Mi smo tisti, ki se spreminjamo. V prvih vrstah pred odrom so vedno iste starosti, tisti malo starejši pa se pomikajo v ozadje. Če bi naredil posnetek dvorane, bi bila

prav zanimiva starostna struktura. Začne se pri petnajstih ali osemnajstih letih, konča pa pri izhodu pri sedemdesetih ali osemdesetih. Tega v začetku res nismo imeli. Ko smo začeli igrati, je bila z nami predvsem naša generacija ali malce starejši, danes pa je starostni razpon zares pester.

Kako usklajujete vaje oziroma koliko vaj sploh potrebuje ena taka glasbena skupina, kot je Mi2?

Jure: Ko sem se pridružil bendu, smo imeli na začetku seveda več pripravljanih vaj. Ker pa skupina ogromno nastopa, redne vaje za obstoječi repertoar niso več tako ključne. Bolj so namenjene ustvarjanju novih materialov in piljenju novih komadov.

Izjema je bila seveda turneja Natur(i), torej naš akustični program. Pri tem projektu je bilo vložnega precej dela – tako na skupnih vajah s pihalno sekcijo kot tudi takrat, ko smo vadili sami.

Nenazadnje skupina igra že trideset let. Če vprašaš mene, je za takšen bend celo bolje, če vadi nekoliko manj, saj prideš na koncert bolj »napaljen«. Na odru potem zaigraš z drugačnim, bolj svežim občutkom, kot

pa če bi imel vaje vsak dan na urniku.

Jernej: Vem, da obstajajo zasedbe, ki vadijo le na skupnih vajah. Kadar vsi živijo v istem kraju, je tak sistem povsem v redu. Pri nas, ki smo razseljeni od Ljubljane do Maribora, pa smo se že pred leti dogovorili, da vsak pride na vaje pripravljen, zato se potreba po skupnih vajah bistveno zmanjša. Kar pa je ena največjih odlik tega benda, je, da na vaje prispemo skoraj istočasno, v razmaku največ nekaj minut. S tem izkazujemo osnovno resnost in spoštovanje do tega, kar počnemo.

V večini ste v bendu glasbeniki, razen Toneta, ki ima tudi drugo službo. Se da v Sloveniji preživeti izključno z glasbo?

Jernej: Spiješ eno kavo namesto dveh (smeh). Od muzike se v Sloveniji da živeti, je pa to tek na nekoliko daljše proge, kot si večina predstavlja. Nihče ne more kar čez noč postati poklicni glasbenik, temveč potrebuje toliko in toliko uspešnic ter mora prepričati toliko in toliko ljudi, da bodo hodili na njegove koncerte. Ko se to zgodi – pri nas se je konkretno nekje po petnajstih, morda celo dvajsetih letih – lahko začneš raz-

mišljati o tem, da boš s tem zaslužil za svojo mesečno plačo.

Kje se vidite čez deset let?

Jure: V zadnjih nekaj letih se ob življenjskih prelomnicah večkrat ustavim in se vprašam,

EVA
BRANC

kaj bi v življenju spremenil ali naredil drugače. Odgovor je vedno enak: nič. Tako da se čez deset let bolj ali manj vidim v popolnoma enaki vlogi, kot sem danes. In v njej neizmerno uživam.

Jernej: Enak odgovor. Nisem med tistimi, ki bi razmišljali o tem, koliko let jim še manjka do penzije, temveč si želim, da bi to lahko počel tako dolgo, dokler mi bo služilo zdravje. Imam pa tudi dovolj prijateljev, ki mi bodo znali povedati, kdaj bo čas, da se dedek umakne (smeh).

Poletni utrip v centru Planet Koper

Poletje je čas druženja, praznovanj, počitnic in brezskrbnih trenutkov. Je čas, ko iščemo prijetno zavetje pred vročino, opravimo poletne nakupe, izberemo darila za posebne priložnosti ali pa preprosto preživimo kakovosten čas z družino in prijatelji. Vse to vas čaka v centru Planet Koper.

V PRIJETNO KLIMATIZIRANEM OKOLJU VAS VSAK DAN MED 9.00 IN 21.00 PRIČAKUJE VEČ KOT 80 TRGOVIN, LOKALOV, RESTAVRACIJ IN STORITEV NA ENEM MESTU. OBISKOVALCEM NUDIMO VELIKO POKRITO GARAŽNO HIŠO S KAR TREMI URAMI BREZPLAČNEGA PARKIRANJA TER KAR 20 HITRIH POLNILNIC ZA ELEKTRIČNA VOZILA. OB NEDELJAH IN PRAZNIKI PA STA ODPRTA TUDI CINEPLEX IN FITNESS SHAPE HOUSE, KI OBRATUJETA PO SVOJEM DELOVNEM ČASU.

Pred nami so številna praznovanja: zaključki šolskega leta, rojstni dnevi, poroke, obletnice in druga posebna življenjska poglavja, ki nas pogosto postavljajo pred vprašanje: kaj podariti? Odgovor je preprost – **PLANETAK!** Podarite planet možnosti. Podarite planet priložnosti.

Tako se boste izognili iskanju popolnega darila, obdarovanec pa si bo lahko sam izbral darilo po svojem okusu med bogato ponudbo, ki jo bo našel v naših trgovinah in lokalih.

ZABAVNO V POLETJE

Poletne počitnice smo v centru Planet Koper začeli s polnim gasom. V sodelovanju z RC Fun Parkom pri nas do vključno 27. junija poteka dogodek »Zabavno v poletje«, ki navdušuje vse

ljubitelje avtomobilizma, hitrosti in adrenalina!

Vsak dan med 9.00 in 21.00 lahko brezplačno preizkusite RC avtomobile, se pomerite na profesionalnih dirkaških simulatorjih ter si ogledate atraktivno razstavo vozil Hot Wheels. Dogajanje je namenjeno vsem generacijam in predstavlja odlično priložnost za družinsko druženje v prvem tednu poletnih počitnic.

V CENTRU PLANET KOPER SE VEDNO NEKAJ DOGAJA!

Skozi vse leto pripravljamo številne dogodke, otroške delavnice, nagradne igre, predstavitve in posebne ugodnosti naših najemnikov.

Da ne boste zamudili katerega od dogodkov, vas vabimo, da spremljate naš Facebook profil Planet Koper, Instagram profil @planet.koper ter obiščete našo spletno stran www.planetkoper.com, kjer redno objavljamo aktualne novice, dogodke in posebne ponudbe.

Poletje je pred nami, v centru Planet Koper pa bomo poskrbeli, da bo polno doživetij, nakupov, zabave in prijetnih trenutkov za vso družino.

Vabljeni k nam na brezskrbne poletne dni!
Vaš Planet Koper

NE VESTE, KAJ PODARITI SVOJIM NAJDRAŽJIM?

Podarite PLANETAK – darilo prav za vse priložnosti!

NOVA ELEKTRIČNA TOYOTA C-HR+

OD 26.790 € Z VKLJUČENO SUBVENCIJO | JAMSTVO NA BATERIJO DO 1.000.000 KM

V posebno ponudbo je vključen popust na vozilo iz zaloge v višini 1.000 €, bon za Toyota financiranje v višini 1.000 €, bon za Toyota zavarovanje v višini 1.000 € in Borzen subvencija v višini 7.200 €. Subvencijo mora kupec vozila pridobiti sam. Povprečna poraba za vozila Toyota C-HR+ od 13,4 do 15,7 kWh/100 km in emisije CO₂: 0 g/km. EV doseg (WLTP kombinirana): od 456 do 609 km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. V okviru jamstva zagotavljamo, da kapaciteta pogonske baterije v obdobju 8 let ali do 160.000 km (kar nastopi prej) ne pade pod 70 %. Jamstvo do 1.000.000 km se nanaša tako na znižanje kapacitete kot tudi na morebitno okvaro baterije. Jamstvo na pogonsko baterijo velja do 1.000.000 km oziroma do 10 let (kar nastopi prej, prvo leto neomejena kilometrina). Slika je simbolična. Več na toyota.si.

AVTO CENTER JEREB | 051 233 101 | 051 682 666

Poletje in odpadki: majhna dejanja, veliki učinki

SONCE, POLNE PLAŽE IN BREZSKRBNİ VEČERI OB MORJU – POLETJE V IZOLI PRINAŠA ŽIVAHEN UTRIP, POČITNIŠKO VZDUŠJE IN ŠTEVILNE OBISKOVALCE, HKRATI PA TUDI VEČJE OBREMENITVE ZA OKOLJE. V VROČIH MESECIH NEPRAVILNO ODLOŽENI ODPADKI ŠE HITREJE POKAŽEJO SVOJE POSLEDICE – ŠIRIJO NEPRIJETNE VONJAVE, PRIVABLJAJO ŽIVALI TER ONESNAŽUJEJO OKOLICO IN MORJE. DA BI V POLETNIH RADOSTIH LAHKO UŽIVALI VSI, JE POMEMBNO, DA SKUPAJ POSKRIBIMO ZA ČISTOČO IN UREJENOST PROSTORA, KI GA DELIMO.

Zato v poletnem času še intenzivneje ozaveščamo o pravilnem ravnanju z odpadki. Poseben izziv predstavljajo predvsem biološki odpadki, ki pogosto končajo v napačnih zabojnikih, na javnih površinah ali v naravi. Tam ne kazijo le podobe kraja, temveč so tudi vaba za škodljivce, kot so podgane in ščurki, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi in živali.

Ostanki hrane in embalaža, prepojena z vonjem po hrani, ki ostane na plažah ali konča v uličnih koških, privablja tudi galebe, vrane in druge ptice, ki brskajo po odpadkih in jih raznašajo po okolici. Pos-

ledica so razmetani odpadki na pločnikih, zelenicah in ob obali, ki puščajo slab vtis ter zmanjšujejo užitek sprehodov in oddiha ob morju.

Čisto okolje ni samoumevno – je odraz odgovornosti vsakega posameznika, ne zgolj dela komunalne službe. Z majhnimi dejanji lahko vsak poskrbi, da Izola ostane prijetna za vse.

Naj bo vrečka za odpadke na plaži tako samoumevna kot brisača.

Komunala Izola

Poletni dopustniški kovček: manj stvari, več stila

Kombinacija oblačil, obutve in modnih dodatkov, s katero boste pripravljeni na plažo, večerne sprehode, kosilo v mestu ali nepričakovano poletno zabavo.

Ko se bliža čas dopusta, se marsikdo znajde pred isto dilemo: kako spakirati dovolj oblačil za vse priložnosti, ne da bi s seboj vzel polovico garderobne omare. Resnica je, da popoln poletni kovček ne temelji na količini, temveč na premišljeni izbiri kosov, ki jih lahko med seboj kombiniramo in nosimo od jutra do večera.

PREMIŠLJENA IZBIRA

Poletje 2026 prisega na sproščen luksuz. V ospredju so lahkotni materiali, naravne teksture in kroji, ki omogočajo svobodno gibanje. Modni navdih prihaja z obal Sredozemlja, z Balearov, grških otokov in italijanskih riv, kjer se eleganca nikoli ne zdi prisiljena, ampak deluje povsem naravno.

LAN JE »MUST HAVE«

Tudi letošnja poletna garderoba se začne pri lanu. Malo je materialov, ki bi tako lepo poosebljali občutek poletja. Lanena srajca, sproščeno odeta čez kopalke ali kombinirana z ujemajočimi se širokimi hlačami, deluje enako prepričljivo na jutranjem sprehodu ob obali kot na kosilu v mestnem jedru. Zato je lanena srajca eden najbolj uporabnih kosov, ki ne sme manjkati v kovčku. Bela, svetlo modra ali peščena različica bo delovala praktično povsod.

DOLGA OBLEKA KOT ZAŠČITNI ZNAK POLETJA

Enako velja za dolge, tekoče obleke, ki so zaščitni znak poletja. Lahko se odločite za belo maxi obleko, ki tudi letos ostaja kraljica poletja, ali za kvačkano obleko, ki združuje retro estetiko sedemdesetih let in sodobno sproščenost. Posebej priljubljeni so naravni odtenki bele, bež in peska. Čez dan naj dolge obleke spremljajo sandali in velika slamnata torba, zvečer pa dodajte le nekaj zlatih dodatkov in videz bo pripravljen za večerjo ob morju ali koktajl ob sončnem zahodu.

ANDREJA
ČMAJ FAKIN

KAKOVOSTNA OBUTEV IN PRAVA TORBICA

Seveda popolnega poletnega kovčka ni brez kakovostnih sandalov. Ravni usnjeni modeli ostajajo najvarnejša izbira, saj jih lahko nosimo praktično ves dan. Njihova preprostost odlično uravnoteži lahkotne obleke, lanene komplete in pisane poletne potiske. Za večerno eleganco pa bodo poskrbeli elegantni sandali s peto ali japonke z nizko peto, ki veljajo za eno največjih uspešnic letošnjega poletja.

Ob tem ne pozabite na pravo izbiro torbic. Če ste omejeni s prostorom, se odločite za pleteno torbo iz rafije, slame ali drugih naravnih materialov, ki niso več rezervirani zgolj za plažo. Spremljajo nas lahko praktično povsod, saj združujejo funkcionalnost in prefinjen videz. Podobno velja za široke klobuke, ki poleg zaščite pred soncem ustvarjajo občutek brezčasne elegance.

MANJ JE VEČ

Če bi morali narediti seznam stvari, ki sodijo v poletni kovček, naj vsebuje: vsaj dve lahkotni obleki, eno belo maxi obleko, vsaj eno laneno srajco, vsaj dva para kratkih hlač, nekaj lahkih topov, vsaj en kvačkan kos, ki je hit poletja, ravne sandale, en par elegantnejše obutve, večjo torbo za plažo in eno manjšo torbico za večerne izhode, ruto ali bandano ter nekaj izbranih dodatkov. In če greste na morje, seveda ne pozabite na kopalke!

www.pinja.si

PREVERJAMO URBANE MITE

Botoks

BOTOKS JE V ZADNIH LETIH POSTAL SINONIM ZA POMLAJEVANJE OBRAZA IN OHRANJANJE MLADOSTNEGA VIDEZA. NEKATERI MENIJO, DA JE NAMENJEN LE ZVEZDNikom, DRUGI VERJAMEJO, DA POVZROČA NENARAVEN VIDEZ ALI CELO ŠKODUJE ZDRAVJU.

V resnici je botoks medicinski pripravek, ki se že desetletja uporablja tako v estetski medicini kot pri zdravljenju različnih zdravstvenih težav. Pripravljen je na osnovi prečiščenega botulinskega toksina, ki se v nadzorovanih količinah uporablja tako v estetski kot tudi medicinski stroki. Botulin toksin je nevrotoksin, ki ga proizvaja bakterija Clostridium Botulinum. Zastrupitev s tovrstno bakterijo lahko povzroči botulizem, stanje, ki povzroči ohromitev določenih skupin mišic. Botulizem je izredno redka zastrupitev. Tovrstna bakterija proizvaja osem vrst toksinov, tip A je farmakološko obdelan in registriran za uporabo v estetski medicini. Deluje tako, da začasno sprosti določene mišice in s tem zmanjša njihovo krčenje. Posledično se zgladijo mimične gube, ki nastanejo zaradi ponavljajočih se obraznih izrazov, kot so smejanje, mrščenje ali dvigovanje obrvi. Poleg glajenja gub se uporablja za zdravljenje migren, pretiranega potenja, mišičnih krčev in nekaterih drugih zdravstvenih težav. Zaradi svoje učinkovitosti in dolgoletne uporabe velja za enega najbolj raziskanih preparatov v estetski medicini.

1. Botoks je strup in je zato nevaren. Delno drži. Eden najpogostejših pomislekov izhaja iz dejstva, da botoks vsebuje botulinski toksin. Res je, da gre za snov, ki lahko v naravi povzroči botulizem, vendar se v medicini uporablja močno prečiščena in strogo nadzorovana oblika toksina v izjemno majhnih odmerkih. Pri posegih, ki jih izvaja usposobljen zdravstveni strokovnjak, velja botoks za varen postopek z dobro dokumentirano varnostjo. Kot pri vsakem medicinskem posegu sicer obstajajo možni neželeni učinki, vendar so resni zapleti redki. Botoks je nevaren v velikih količinah in če ga uporablja nekdo, ki za to ni primerno usposobljen. Če se odločite za takšen poseg, vedno preverite, kdo ga bo opravil.

2. Po botoksu je obraz vedno zamrznjen in brez izraza. Ne drži. Nenevaden ali »zamrznjen« videz ni posledica samega botoksa, temveč najpogosteje neustreznega odmerjanja ali nepravilne aplikacije. Cilj sodobne estetske medicine je ohraniti naravno mimi-

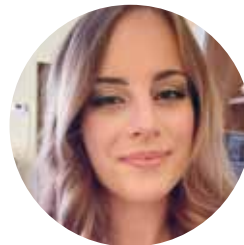
ko in hkrati zmanjšati vidnost gub. Izkušen strokovnjak lahko zdravljenje prilagodi posamezniku tako, da obraz ostane živahen in izrazen.

3. Botoks je trajna rešitev. Ne drži. Učinek botoksa je začasen. Delovati začne običajno v nekaj dneh po posegu, polni učinek pa je viden približno po enem tednu. Rezultati običajno trajajo od tri do štiri mesece, nato pa se mišična aktivnost postopoma povrne. Za ohranjanje učinka so potrebni ponovni tretmaji.

4. Botoks je namenjen samo odpravljanju gub. Ne drži. Čeprav je najbolj znan po estetskih učinkih, ima botoks številne medicinske uporabe, kot smo napisali tudi že v uvodu. Uporablja se pri zdravljenju kroničnih migren, pretiranega potenja, mišičnih krčev, nekaterih očesnih motenj in prekomerno aktivnega mehurja. Zaradi svoje sposobnosti začasnega sproščanja mišic je postal pomembno terapevtsko orodje na različnih področjih medicine.

5. Botoks povzroča zasvojenost. Ne drži. Za botoks ni dokazov, da bi povzročal fizično ali kemično odvisnost. Ljudje se za ponovne posege običajno odločajo zato,

MANCA HRIBOVŠEK

ker so zadovoljni z videzom in želijo ohraniti dosežene rezultate. Ko se učinek izteče, se mišice vrnejo v svoje običajno delovanje, ne da bi telo razvilo odvisnost od zdravila.

Botoks je danes eden najbolje raziskanih estetskih posegov in ima za seboj desetletja medicinske uporabe. Večina mitov o njem izhaja iz pomanjkljivega poznavanja postopka ali iz primerov nestrokovno izvedenih posegov. Dejstvo je, da je ob pravilni uporabi varen, učinkovit in začasen način za zmanjševanje gub ter zdravljenje nekaterih zdravstvenih težav. Ključ do dobrih rezultatov pa ostaja izbira usposobljenega in izkušenega zdravstvenega strokovnjaka, ki zdravljenje prilagodi posameznikovim potrebam.

Viri: American Society of Plastic Surgeons, National Health Service

Vrt v juliju

JUNIJ SE POSLAVLJA V ZELO VROČEM SLOGU, KAR NI V NJEGOVI NAVADI. ŽE OD ZAČETKA LETA SO KOLIČINE DEŽJA ZELO SKOPE, ZATO TUDI JUNIJ NI ODPSTOPAL OD TEGA TRENDA. TEMPERATURE MED 25 IN 30 STOPINJAMI CELZIJA SO NA NAŠE RASTLINE VPLIVALE PRECEJ NEUGODNO. ZA NJIHOV DOBER RAZVOJ SMO MORALI OBVEZNO VZPOSTAVITI NAMAKANJE, SAJ BI RASTLINE BREZ PADAVIN ZELO TEŽKO PREŽIVELE TO OBDOBJE. TAKŠNA STRESNA OBDOBJA PRI RASTI RASTLIN LAHKO OMILIMO TAKO, DA JIM DODAJAMO PRIPRAVKE Z ALGAMI IN AMINOKISLINAMI. S TEMI PRIPRAVKI RASTLINAM POMAGAMO LAŽJE PREBRODITI SUŠNA OBDOBJA.

Vsakodnevno nas s svojimi plodovi razveseljujejo paradižniki, kumare, bučke, paprike in melancani. Julija izkopljemo tudi krompir. Sejemo in sadimo lahko poletne solate, radiče in endivije. Posejemo lahko tudi drugo rundo peteršilja, korenja, rdeče pese in blitve. Ne pozabimo na sadike kapusnic, ki jih lahko sadimo julija: zelje, brstični ohrovt in listnati ohrovt. Vse kakovostne sadike dobimo v specializiranih prodajalnah.

V tem obdobju moramo biti pozorni tudi na boleznin in škodljivce, ki napadajo naš **zelejnjavni vrt**. Če zaznamo težave, uporabimo naravi prijazna sredstva za zatiranje boleznin in škodljivcev. Najpomembneje pa je, da ob sajenju sadik takoj vzpostavimo namakanje, da rastline ne doživijo šoka in ne zastanejo v rasti. Če se zgodi, da zastanejo v rasti, jih lahko tretiramo z biostimulatorji, ki ta šok omilijo.

Zeliščni vrt je julija prekrasen. Če imamo posajenih veliko različnih rastlin, se prepletajo čudovite barve, vonjave se mešajo med seboj, lepo razraščene rastline pa so pravi balzam za oči. Lepo je razraščeni žajbelj, sivka je v polnem cvetu, šentjanževka s svojo sončno barvo polepša dan, ognjič pa nas s svojo ognjeno oranžno barvo poživiti.

Pomembno je, da zelišča nabiramo v vročih in suhih dopoldnevih. Sušimo jih na to-

plih in senčnih mestih, saj bi na neposredni sončni svetlobi izgubila zdravilne učinkovine. Po sušenju jih je najbolje shraniti v tesno zaprte steklene posode, ki jih postavimo v temen prostor. Pomembno je tudi, da jih označimo z imenom, datumom in krajem nabiranja.

Sadni vrt nas julija prav tako bogato obdarja s plodovi. Veselimo se zgodnjih sort jabolk, hrušk, sliv, breskev, malin, robid in ribeza. Po obiranju je treba obrezati češnje, marelice, slive in maline. Pri drugih sadnih rastlinah lahko opravimo zeleno rez, saj s tem močno pripomoremo k boljši osvetlitvi notranjosti krošnje. Posledično zmanjšamo pojav boleznin in škodljivcev.

Tudi **okrasni vrt** nas nenehno razveseljuje s cvetjem, novimi poganjki in različnimi barvami. Grmovnicam in trajnicam, ki so že odcvetele, odstranimo odcvetele cvetove. Če imajo rastline dobre pogoje, jih s tem spodbudimo, da nas še enkrat, sicer v manjši meri, razveselijo s cvetenjem.

Največ dela imamo v tem obdobju z vrtnicami. Nenehno bdimo nad njimi, skrbimo, da so zdrave, da jih ne napadajo škodljivci in da imajo dovolj hranil. Grede, zasajene z enoletnicami, so v polnem razcvetu in se lepo dopolnjujejo z različnimi grmovnicami. Tudi pri okrasnem vrtu je pomembno, da je vzpostavljeno namakanje.

Travne površine so julija pod velikim pritiskom visokih temperatur. Zato je pomembno, da je namakanje ustrezno nastavljeno, košnjo pa dvignemo na višino približno pet centimetrov, saj je nižje pokošena trava bolj izpostavljena suši. Trati lahko pomagamo tudi z uporabo biostimulatorjev na osnovi alg ter huminskih in fulvinskih kislin, ki pomagajo, da travne površine lažje prenesejo poletno vročino.

SAŠO MEJAK

**MODRA
LINIJA NALOŽBE**

ELEKTROCENTER

Salon svetil in največja ponudba elektromateriala
Vanganeljska c. 6, Koper • www.elektro-center.si
Tel.: 05/ 612 1500 • GSM: 041 283 385

Vabljeni v specializirano trgovino z elektrotehničnim materialom • Z načinom samopostrežbe za vaš hitrejši nakup

GEODETSKE STORITVE d.o.o. PORTOROŽ

VBS d.o.o. Portorož
Obala 125, 6320 Portorož
tel.: 05/677-85-80
GSM: 031/637-176
e-mail: bogdan@vbs.si

Poletna hladna pašta solata

Zunaj pripeka sonce, temperature se približujejo 35 stopinjam, meteorologi pa že nekaj dni zapored opozarjajo na vročinski val. Že ob kratkem sprehodu do trgovine imaš občutek, da se počasi topiš kot sladoleđ. Ko pride čas za kosilo, si sicer lačen, vendar ti misel na krožnik vroče juhe ali pa katerekoli jedi, iz katere se še kadi, nikakor ni privlačna. Kaj šele ko se spomniš, da bi moral za pripravo kosila ure stati pred vročim štedilnikom ali pečico. Kdo bi si želel dodatno segreti telo, ko se že tako kuha v poletnih temperaturah?

V takšnih dneh potrebujemo nekaj lahkega, osvežilnega in okusnega. Nekaj, kar nas nasiti, ne da bi po obroku potrebovali popoldanski »čimin« pod klimo (čeprav to paše v vsakem primeru). Poletna pašta solata je zato odlična izbira. Združuje sveže, lahke sestavine in nam domače mediteranske okuse. Najboljše pri vsem pa je, da je hitro pripravljena in še boljša, ko je dobro ohlajena, zato jo lahko vzamemo tudi s seboj na plažo.

Sestavine za 4 osebe:

- 300 g pašte,
- 200 g češnjevih paradižnikov,
- mozzarella,
- pest sveže bazilike,
- 2 žlici pesta,
- 2 do 3 žlice oljčnega olja,
- sol, poper

Priprava:

Najprej v večjem loncu zavremo osoljeno vodo in v njej skuhamo pašto po navodilih proizvajalca. Pomembno je, da ostane nekoliko čvrsta, saj bo tako v solati ohranila prijetno teksturo. Ko je kuhana, jo odcedimo in počakamo, da se ohladi. Medtem ko se pašta hladi, pripravimo ostale sestavine. Češnjeve paradižnike operemo in jih prerežemo na polovice. Mozzarella odcedimo ter narežemo na manjše koščke ali jo natrgamo z rokami, saj tako ohrani bolj naraven videz in teksturo. Svežo baziliko nežno operemo, osušimo in grobo nasekljamo oziroma natrgamo na

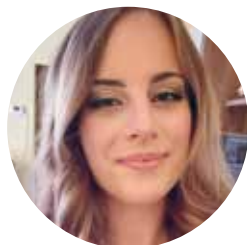
manjše koščke.

Ohlajene testenine stresemo v večjo skledo. Dodamo paradižnike, mozzarello in baziliko. Nato v manjši posodici zmešamo pesto z oljčnim oljem, da dobimo gladko teksturo. Preliv enakomerno prelijemo po solati in vse skupaj previdno premešamo, da se sestavine povežejo.

Po želji solato dodatno začинimo s soljo in poprom. Za najboljši okus jo postavimo v hladilnik za približno eno uro, saj se bodo tako arome še bolje prepletle. Pred serviranjem jo lahko okrasimo z nekaj listi sveže bazilike.

Poletna pašta solata je zelo prilagodljiva jed, saj lahko vanjo dodamo številne sestavine glede na svoj okus in želje. Za več svežine se odlično podajo kumare, paprika, koruza, rukola, mlada špinača, rdeča čebula ali redkvice. Takšna zelenjava solati doda hrustljivost, barvitost in prijetno osvežilen okus. Ljubitelji sira lah-

MANCA HRIBOVŠEK

ko poleg mozzarelle uporabijo tudi feta sir, kozji sir ali parmezan. Če želimo pripraviti bolj nasiten obrok, lahko dodamo pečenega piščanca, tuno, kuhana jajca ali čičeriko, ki poskrbijo za dodaten vir beljakovin.

Za še bolj poletni pridih lahko solato obogatimo tudi s sadjem. Zelo priljubljene so kombinacije z lubenico, melono, mangom ali celo jagodami, saj sladkoba sadja odlično dopolnjuje slane sestavine. Posebno osvežilna je kombinacija fete, lubenice in sveže mete.

Pomembno vlogo imajo tudi zelišča. Sveža bazilika, meta, peteršilj, drobnjak ali origano poskrbijo za prijetno aromo in poudarijo okus vseh sestavin. Za nekaj dodatne hrustljivosti pa lahko dodamo še pražene pinjole, sončnična semena, bučna semena ali sesekljan orehe.

Končni pečat solati da preliv. Poleg pesta se odlično obnesejo tudi preprosti prelivi iz oljčnega olja in limoninega soka, balzamičnega kisa ali jogurta z zelišči. Tako lahko vsakič pripravimo nekoliko drugačno različico poletne pašta solate.

Kaj bi pa vi dodali v vašo poletno pašto solato? Napišite mi na manca.hribovsek@obalaplus.si.

ROČNO ORODJE S KONICO ZA KOPANJE, ZA ZEMELJSKA DELA	RADIOAKTIV. IZOTOP TORIJA (IO)	KEMIJSKI ZNAK ZA DUŠIK IGRALEC VALIČ	SESTAVIL B. ORIS	KILOGRAM	AVANS. NADAV	14 ČRKA ABECEDE BARVA IGRALNIH KART	PAVEL ZIDAR	SLOVENSKA SORTA OREHOV	KEM. ZNAK ZA KALIJ EGIPČANSKI BOG MESECA	AVSTRJSKI ARHITEKT, SLIKAR OSKAR	OGRAĐA ZA ŽIVINO STAJA	NEKDANJI TALJANSKI ALPSKI SMUČAR MATTEO
VZKLIK PRI KARATEJU, JUDU			SLADEK SADEŽ				KRAJ PRI VRSARJU					
SLOVENSKA MANEKENKA MAJA			VRTNA STROČNICA SLOVENSKA PLAVALKA ISAKOVIČ				NAMERNA NAPAČNA RABA KRAVICA, IČIKA (NAR.)					
DODATEK POGODBI				JAPONSKI PISATELJ HAKUSEKI STISNEN SNEG			TALNA OBLOGA SLOVENSKI ALPINIST FRANČ					
MIŠJI IZTREBEK, MIŠJEK					SVATBA (POG.) PERGAMSKI KRALJ			RUMENO RJAVA BARVA AMERIŠKI IGRALEC WARREN				
PETER JAMBREK		SNOV V SECU SLIKA, LIK, FIGURA				REKA V ARIZONI AZIJSKA DRŽAVA			VRV, KONOPEC DELEŽ		VZDOLŽNA POLOVICA SARDELE, KONZERVIR. V OLUJU	SNOP SLAME ZA STREŠNO KRITINO, ŠKOPNIK
ZUNANJI DEL KAKEGA PREDMETA, NAVADNO OKROGLEGA, OGRODJE PRI SITU	ORANJE (ZAST.)	NAJSTAREŠA IZUMRLA PTICA VRSTA ČRKA			REKA V ŠVICI, AAR HOKEJIST ZUPANČIČ		CELOTA MUSLIMAN. OBIČAJEV			FRANČ ŠALI REKA V SRBIJU		
TIOCIAN (ZAST.)							GOVORNIK (KNJIŽ.) SLANO JEZERO V KAZAHSTANU					
LJUBLJENEC AFRODITE V GRŠKI MITOLOGIJI				VULKANSKI IZMEČEK MESNI IZDELEK				AVION SUMERSKI BOG GROMA				
KDOR RAD KADI TOBAK (EKSPR.)					REKA V RUSIJI TIP AVTOMOBILA TOYOTA				KAR SE SKLENE OTOK ČAROVNICE KIRKE			
GLAVNI ŠTEVNIK			KLANA DEŠČICA ZA POKRIVANJE STREH, SKODLA	IZRASTEK NA ČLOVEŠKI GLAVI LOVEC NA RAKE			VLAČUGA (POG.) ŠVEDSKO MESTO				ENOTA ZA ČISTINO ZLATA	KMEČKO ORODJE Z ZOBMI ZA RAHLJANJE ZEMLJE
VIKTOR IVANČIČ			AMERIŠKI ARHITEKT MICHAEL AM. IGRALKA PATRICIA				IGRALEC ULAGA KAKTUS, KAKTEJA (ZAST.)			KONRAD BLOCH STARA ENOTA ZA MERJENJE TLAKA		
STAR SLOVAN	AMERIŠKI JEZIKOSLOVEC CHOMSKY AM. PLAVALKA THOMAS					OBLASTA BAKTERIJA		OKAMENELA SMOLA IGLAVCEV KAČA IZ ZNANE KNJIGE				
IME SLOVENSKE PEVKE GODEC						PODLOŽNIŠKO DELO V FEVDALIZMU TELEVIZIJA (KRATICA)			ZORAN KRŽIŠNIK	OSVEŽILNA PIJAČA OLIVER ANTAUER		
MESTO NA PELOPONEZU				J. AMERIŠKO DREVO					PEVEC PREDIN			
OBREDNA OBLEKA DOVHOVNIKOV				ALPSKA DOLINA V VZNOŽJU JULJSKIH ALP					VSTOPNICA, DOPISNICA			

TIOCIAN: rodan ADAB: muslimanski običaji NIATA: mesto na peloponezu ARAI: japonski pisatelj NOAM: ameriški jezikoslovec LASKE: avstrijski arhitekt

Lucija, Liminjanska c. 96, 6320 Portorož
 Gsm: +386 41 618 541, Tel.: +386 5 677 87 77, + 386 5 674 62 30
 E-pošta: kamp.fiesa@gmail.com

Vse najboljše, Slovenija!

Ob dnevu državnosti vsem občankam in občanom iskreno čestitamo, želimo ponosen in prijeten praznik ter vas vljudno vabimo na koncert

Luke Šulića

v sredo, 24. junija 2026, ob 21. uri
na Tartinijev trg v Piranu.

Auguri, Slovenia!

In occasione della Festa della Statualità Slovena, rivolgiamo a tutte le cittadine e a tutti i cittadini i nostri più sinceri auguri e vi invitamo al concerto di

Luka Šulić

mercoledì, 24 giugno 2026, alle ore
21:00 in Piazza Tartini a Pirano.

Andrej Korenika
župan
Občine Piran
Sindaco del
Comune di Pirano

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

Milan Bogatič
župan
Občine Izola
Sindaco del
Comune di Isola

OBČINA IZOLA
COMUNE DI ISOLA

Aleš Bržan
župan
Mestne Občine Koper
Sindaco del
Comune città di Capodistria

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Gregor Strmčnik
župan
Občine Ankaran
Sindaco del
Comune di Ancarano

OBČINA ANKARAN
COMUNE DI ANCARANO

